

Strana

123	1	Podstatné mená a determinanty	140	9	Slovesné spôsoby: imperatív, kondicionál, konjunktív
125	2	Prídavné mená			
127	3	Príslovky	143	10	Prítomné prídastie
127	4	Porovnávanie	143	11	Trpný rod
128	5	Predložky a spojky	144	12	Zápory
130	6	Samostatné zámená	145	13	Tvorenie otázok
133	7	Slovesá: infinitív, zvrtné slovesá, neosobné slovesá	146	14	Priama a nepriama reč
135	8	Slovesné časy	147	15	Tabuľka sloviess

Slovníček termínov

prídavné meno *un adjectif*

podáva informácie o podstatnom mene alebo zámene

príslovka *un adverbe*

podáva informácie o slovese, prídavnom mene alebo o inej príslovke

zhoda *un accord*

tvor slova sa mení podľa čísla a rodu iného slova, ku ktorému sa vzťahuje

spojka *une conjonction*

spája dve slová alebo vety, napr. *et, parce que, bien que*

determinant *un déterminant*

člen alebo nesamostatné zámeno predchádza podstatnému menu, ktoré uvádza, napr. *le/la, un/une, mon/ma, ce/cette*

priamy predmet *un objet direct*

osoba alebo vec, ktorých sa týka slovesný dej; zvyčajne stojí priamo za slovesom bez predložky, napr.

Je vois mon ami.

nepriamy predmet *un objet indirect*

osoba alebo vec, ktorých sa týka slovesný dej nepriamo; je zvyčajne uvedený predložkami *à, de*, napr.

Je parle à mon amie, je lui dis tout. Il profite de tout.

infinitív, neurčitok *l'infinitif*

základny, nečasovaný tvar slovesa, napr. *aller, voir*

spôsob *le mode*

vyjadruje vzťah slovesa a skutočnosti či zámeru, napr. *indicatif, subjonctif, conditionnel, impératif*

podstatné meno *un nom, un substantif*

pomenáva osoby, zvieratá, veci, vlastnosti a deje

množné číslo *le pluriel*

množstvo niečoho

predložka *une préposition*

vyjadruje vzťah medzi slovami, napr. *à, de, en, après, sur*

samostatné zámeno *un pronom*

krátke slovo používané namiesto podstatného mena, vety alebo myšlienky, zvyčajne preto, aby sme sa vyhli opakovaniu

jednotné číslo *le singulier*

jeden exemplár

podmet *le sujet*

osoba alebo vec, ktorých sa týka slovesný dej

čas *le temps*

určuje, či je dej minulý, prítomný alebo budúci

sloveso *un verbe*

slovo, ktoré vyjadruje činnosť, stav alebo zmenu stavu

minulé prídastie, prítomné prídastie *le participé passé, le participé présent*

1 Podstatné mená a determinanty

1.1 Rod: mužský a ženský

Podstatné mená vo francúzštine sú mužského alebo ženského rodu. Väčšina životných podstatných mien má dva tvary.

Podstatné meno mužského rodu je možné pretransformovať do ženského rodu:

- pripojíme *-e*: *un employé/une employée, un Espagnol/une Espagnole* (bez zmeny výslovnosti); *un commersant/une commersante* (so zmenou výslovnosti)

- zdvojíme koncovú spoluhlásku a pripojíme *-e*: *un Italien/une Italienne*
- zmeníme *-eur* na *-euse* a *-teur* na *-trice* (s nejakými výnimkami)

Niektoré podstatné mená môžu byť aj mužského rodu, aj ženského rodu: *un élève/une élève, un prof/une prof*.

Niektoré podstatné mená sú rodu mužského, aj keď ide o ženu: *un professeur, un médecin*.

Koncovka podstatných mien vám môže pomôcť na určenie jeho rodu (ale sú aj výnimky, preto si rod skontrolujte v slovníku!). Slovíčka sa učte spolu s rodom.

-é	-eau	-acle	-age
-ège	-ème	-isme	-asme
+ podstatné mená končiace spoluhláskou			

Podst. m. nasledujúcimi koncovkami sú zvyčajne muž. r.:

-ée	-ère	-euse	-ade	-itude
-ace	-ance/ anse	-ence/ense	-ie	-ise
-oire	-ité	-té	-tié	
-tion	-sion	-aison	-ison	
+ podstatné mená končiace nemým „e“ po dvoch spoluhláskach				

Podstatné mená s nasledujúcimi koncovkami sú zvyčajne žen. r.:

1.2 Jednotné a množné číslo

Množné číslo používame vo vzťahu k viac ako k jednej veci. Vo väčšine francúzskych podstatných mien sa tvorí množné číslo pridaním -s.

le copain → *les copains*

Niektoré podstatné mená sa neriadia týmto pravidelným modelom:

- ◆ podstatné mená, ktorá sa končia na -al, -ail, zvyčajne menia túto koncovku na -aux:
un animal → *des animaux*, *un travail* → *des travaux*
- ◆ podstatné mená, ktoré sa končia v j. č. na -s, -x alebo -z zvyčajne zostávajú bez zmeny:
le bras → *les bras* *le prix* → *les prix*
le quiz → *les quiz*
- ◆ podstatné mená končiace na -eau lebo -eu priberajú -x:
un château → *des châteaux*
un jeu → *des jeux*
- ◆ niekoľko podstatných mien mení svoj tvar úplne:
un œil → *des yeux* *monsieur* → *messieurs*

Zložené podstatné mená (tvorené viac ako jedným prvkom): preverte si ich v slovníku a naučte sa ich naspamäť.

un grand-parent → *les grands-parents*

un porte-monnaie → *les porte-monnaie*

1.3 Determinanty: člen určitý a člen neurčitý

Determinujúci výraz (slovo, ktoré uvádza podstatné meno) spravidla označuje, či je podstatné meno mužského (m.) alebo ženského (ž.) rodu a či je v jednotnom čísle (j. č.)/singulári (sing.) alebo v množnom čísle (mn. č.)/pluráli (pl.).

Najbežnejšie determinujúce výrazy sú určitý člen („ten“) a neurčitý člen („nejaký“).

le chômage *la famille* *les jeunes*
un ami *une école* *des étudiants*

	jednotné č.		množné č.
	mužský rod	ženský rod	mužský a ženský rod
<i>ten</i>	<i>le/l'</i>	<i>la/l'</i>	<i>les</i>
<i>nejaký</i>	<i>un</i>	<i>une</i>	<i>des</i>

◆ Použite *l'* miesto *le/la* pri podstatných menách, ktoré sa začínajú samohláskou alebo nemým *h*: *l'hôtel* (m.), *l'armoire* (f.) (ale *le hockey*: slová začínajúce na nemé *h* overte v slovníku).

◆ Neurčitý člen sa nepoužíva pred názvami zamestnaní:
Je voudrais être journaliste. Chcel by som byť novinárom.

◆ Určitý člen sa používa:

– pri zovšeobecňovaní:

Le sport est bon pour la santé.

Šport je dobrý pre zdravie.

– keď uvádzame, čo sa komu páči a nepáči:

Il aime le rap, mais il déteste la musique raï.

Má rád rap, ale neznáša raï.

– s názvami krajín, regiónov a jazykov:

la France la Bretagne le français

– s časťmi tela:

J'ai les cheveux courts. Mám krátke vlasy.

Il s'est blessé à la main. Poranil si ruku.

1.4 de + podstatné meno

de + le → **du**

de + la → **de la**

de + l' → **de l'**

de + les → **des**

Pamätajte si: Keď chcete vyjadriť „nejaký“ alebo „niečí“, použijte pred podstatným menom *du*, *de la*, *de l'* alebo *des*. Vo francúzštine nemôžete vynechať deliaci člen.

Il a des frères et sœurs?

Má (on) niejakých súrodencov?

le déclin du mariage

úbytok sobášov

◆ Použite *de* na vyjadrenie skutočnosti, že niekomu alebo niečomu niečo patrí:

la maison de mon père

dom môjho otca

la femme du Président

prezidentova manželka

la capitale de l'Espagne

hlavné mesto Španielska

◆ Použite samostatné *de* (nie *du*, *de la*, *des*) v záporných slovných spojeniach (viď 12.2):

Je n'ai pas de frères. Nemám bratov.

1.5 ce, cet, cette, ces + podstatné meno (nesamostatné zámená)

Ce, cet, cette a ces sú determinujúce výrazy, ktoré sa používajú na vyjadrenie „tento“, „tamten“ alebo „títo“, „tamtí“. Ich tvar sa mení podľa rodu a čísla podstatného mena, ktoré sprevádzajú.

	jednotné č.	množné č.
mužský rod	ce/cet*	ces
ženský rod	cette	ces

* cet sa používa pred podstatnými menami mužského rodu v jednotnom čísle, ktoré začínajú samohláskou alebo nemým h, napr. *cet étage, cet hôtel*.

- ◆ Kvôli zreteľnejšiemu odlišeniu výrazu „tento“ od „tamten“, prípadne výrazu „títo“ od „tamtí“, môžete za podstatné meno pridať -ci alebo -là:
J'aime ce sweatshirt-ci mais je n'aime pas cette chemise-là.
Páči sa mi tento sveter, ale nepáči sa mi tamtá košeľa.
vid' kapitola 6.11 ukazovacie zámená: *celui-ci/là, celle-ci/là* atď.)

1.6 mon, ma, mes (nesamost. privl. zámená)

Sú to determinujúce výrazy, ktoré vyjadrujú, komu patrí nejaká osoba alebo vec. Vo francúzštine sa slová „môj, tvoj, jeho, jej“ atď. menia podľa toho, či podstatné meno, ktoré za nimi nasleduje, je rodu mužského, ženského, a či je v jednotnom alebo množnom čísle.

	jednotné číslo	množné číslo	
	mužský rod	ženský rod	mužský alebo ženský rod
môj	mon	ma*	mes
tvoj (neform.)	ton	ta*	tes
jeho/jej	son	sa*	ses
náš	notre	notre	nos
váš (form.)	votre	votre	vos
ich	leur	leur	leurs

* Pred podstatnými menami ženského rodu, ktoré začínajú samohláskou alebo nemým h, použijeme *mon, ton, son*, napr. *mon amie, ton imagination, son histoire*.

- J'habite avec ma mère.* Bývam so svojou matkou.
Je passe les week-ends chez mon père. Trávim víkendy u svojho otca.
Sa sœur aime ton frère. Jeho/jej sestre sa páči tvoj brat.
Vous avez votre livre? Máte svoju knihu?
 Vid' kapitola 6.10 prívlastňovacie zámená: *le mien, la mienne*, atď.

1.7 Ďalšie determinanty (nesamostatné neurčité zámená)

- ◆ *chaque* každý
Chaque élève a un entretien.
Každý študent má pohovor.
- ◆ *autre(s)* iný, ďalší
J'ai vu Sophie l'autre jour.
Minule som videl Sofiu.
- ◆ *même(s)* ten istý, rovnaký
J'ai le même CD.
Mám rovnaké CD.
- ◆ *n'importe quel(le)(s)* akýkoľvek, každý
On trouve ça dans n'importe quelle encyclopédie.
Môžete to nájsť v každej encyklopédii.
- ◆ *quelque(s)* nejaký, niekoľko
Il travaille avec quelques collègues.
Pracuje s niekoľkými kolegami.
- ◆ *plusieurs* niekoľko
Il a passé plusieurs mois en France.
Strávil niekoľko mesiacov vo Francúzsku.
- ◆ *tout, toute, tous, toutes* celý/všetok
Il a lu tous les livres de Pagnol.
Prečítal všetky Pagnolove knihy.

2 Prídavné mená

2.1 Tvar prídavných mien

Prídavné mená opisujú alebo charakterizujú vlastnosti osôb, zvierat, vecí a javov. Veľa prídavných mien sa odvodzuje od:

- podstatných mien: *la tradition – traditionnel(le)*
- sloviac (prítomné prídavné: *vivre – vivant – vivant(e)*)
- sloviac (minulé prídavné: *classer – classé – classé(e)*)

Vo francúzštine majú prídavné mená rôzne koncovky v závislosti od rodu a čísla podstatného mena, ku ktorému sa vzťahujú:

	mužský rod	ženský rod
jednotné číslo	–	-e
množné číslo	-s*	-es

*žiadna zmena vo výslovnosti

- J'ai un ami espagnol. J'ai une amie espagnole.*
J'ai des amis espagnols. J'ai des amies espagnoles.

- ◆ Adjektíva končiace na -e nepriberajú ďalšie e v ženskom rode (ale priberajú -s v pluráli):

un frère timide une sœur timide
des enfants timides

- ◆ Adjektíva končiace na jednoduchú spoluhlásku túto spoluhlásku zdvojujú pred pripojením:-e:

	mužský rod	ženský rod
-el (bez zmeny výsl.)	<i>naturel</i>	<i>naturelle</i>
-il	<i>gentil</i>	<i>gentille</i>
-as	<i>gras</i>	<i>grasse</i>
-et	<i>muet</i>	<i>muette</i>
-en	<i>ancien</i>	<i>ancienne</i>

- ◆ Adjektíva končiace nasledujúcimi písmenami sa pri tvorení ženského a mužského rodu riadia inými pravidlami:

-er sa mení na -ère: *premier/première*

-x sa mení na -se: *capricieux/capricieuse, génereux/génereuse, heureux/heureuse*
(exceptions: *faux/fausse, doux/douce, roux/rousse*)

-eur sa mení na -euse: *menteur/menteuse*
(výnimky, pri ktorých sa pripája iba -e: *meilleur, extérieur, intérieur, supérieur, inférieur*)

-f sa mení na -ve: *créatif/créative*

-c sa mení na -che alebo -que: *blanc/blanche, public/publique, grec/grecque*

- ◆ Adjektíva normálne priberajú -s v množnom čísle, aj keď sa nevysslovuje.

Adjektíva končiace na -x nepriberajú -s v množnom čísle:
un copain génereux, des copains génereux.

Adjektíva končiace na -al alebo -eau menia v množnom čísle koncovku na -aux: *un tarif normal/des tarifs normaux, beau/beaux, nouveau/nouveaux*

- ◆ Niekoľko adjektív sa nemení bez ohľadu na číslo a rod: *sympa, super, marron, orange* a adjektíva zložené z názvov viacerých farieb: *un cousin sympa, une cousine sympa, des cousins sympa, un tee-shirt rouge foncé avec une jupe bleu clair.*

- ◆ Záporné adjektíva: záporné protiklady niektorých adjektív sa tvoria predponou:

(in-) *croyable = incroyable*

(im-) *possible = impossible*

(ir-) *réel = irréel(mé-) content = mécontent*

(mal-) *honnête = malhonnête*

(dés-) *agréable*

- ◆ Iné adjektíva tvoria zápor pridaním *peu* alebo *pas très*:

intéressant – peu intéressant

dynamique – pas très dynamique

- ◆ Niektoré adjektíva so záporným významom nie sú odvodené od iného prídavného mena. Majú svoje vlastné tvary: *gentil x méchant, long x court.*

m. r. j. č.	ž. r. j. č.	m. r. mn. č.	ž. r. mn. č.
<i>beau*</i>	<i>belle</i>	<i>beaux</i>	<i>belles</i>
<i>nouveau*</i>	<i>nouvelle</i>	<i>nouveaux</i>	<i>nouvelles</i>
<i>long</i>	<i>longue</i>	<i>longs</i>	<i>longues</i>
<i>bon</i>	<i>bonne</i>	<i>bons</i>	<i>bonnes</i>
<i>fou*</i>	<i>folle</i>	<i>fous</i>	<i>folles</i>
<i>frais</i>	<i>fraîche</i>	<i>frais</i>	<i>fraîches</i>
<i>gros</i>	<i>grosse</i>	<i>gros</i>	<i>grosses</i>
<i>vieux*</i>	<i>vieille</i>	<i>vieux</i>	<i>vieilles</i>

* Tieto sa menia na *bel, nouvel, fol, vieil* pred podstatným menom mužského rodu, ktoré začína samohláskou alebo nemým h: *le nouvel an, un vieil hôtel.*

2.2 Postavenie prídavných mien

Vo francúzštine väčšina prídavných mien stojí za podstatným menom:

les yeux bleus, une partenaire extravertie, un politicien ambitieux.

Niektoré prídavné mená majú pozíciu pred podstatným menom: *un nouveau jean, la jeune fille, de bonnes idées.*

<i>grand*</i>	<i>petit</i>	<i>jeune</i>	<i>vieux</i>	<i>nouveau</i>	<i>ancien*</i>
<i>bon</i>	<i>mauvais</i>	<i>excellent</i>	<i>beau</i>	<i>joli</i>	
<i>gros</i>	<i>vrai</i>	<i>cher*</i>	<i>propre*</i>	<i>brave*</i>	

* Tieto adjektíva môžu byť umiestnené za podstatné meno, ale v tom prípade majú iný význam:

un homme grand/un grand homme
vysoký muž/velký muž (významom)

son ancienne maison/une maison ancienne
jej bývalý dom/starý dom

mon cher ami/un repas cher
môj milý priateľ/drahé jedlo

ma propre chambre/une chambre propre
moja vlastná izba/čistá izba

un brave homme/un homme brave
slušný človek/statočný človek

Niektoré adjektíva, najmä tie s abstraktným významom, môžu niekedy byť kvôli zdôrazneniu umiestnené pred podstatným menom:

une croyance profonde/une profonde croyance
hlboká viera

V prípade niekoľkých prídavných mien pri jednom podstatnom mene má každé z nich svoju pozíciu: *un petit chien noir*; *un joli petit chien noir*.

Ak sú dve adjektíva za podstatným menom, sú spojené pomocou *et*: *un joli petit chien noir et marron*.

Ak máme dve podstatné mená, podstatné meno ženského rodu a podstatné meno mužského rodu, sú určené jedným adjektívom, ktoré má tvar množného čísla v mužskom rode: *une robe et un manteau noirs* čierne šaty a kabát

3 Príslovky

Príslovky sú slová, spájajúce sa so slovesami, prídavnými menami alebo inými príslovkami. Vyjadrujú rôznu intenzitu, príp. okolnosti deja.

Môžu byť rozdelené do štyroch skupín, ktoré vyjadrujú:

- ako sa niečo deje (príslovky spôsobu)
- kde sa niečo deje (príslovky miesta)
- kedy sa niečo deje (príslovky času)
- akou mierou (príslovky miery)

3.1 Tvorenie prísloviak

Vo francúzštine sa príslovky zvyčajne tvoria od prídavných mien.

- ◆ Ak sa končí prídavné meno mužského rodu v jednotnom čísle samohláskou, pripojí sa *-ment*:
timide → *timidement* *vrai* → *vraiment*
- ◆ Koncovka *-ment* sa pridáva k ženskému tvaru ostatných prídavných mien.
normal → *normale* → ***normalement*** (normálne)
heureux → *heureuse* → ***heureusement*** (šťastne)
- ◆ Niekoľko výnimiek:– všimnite si ďalší prízvuk pri príslovkách:
énorme → ***énormément***
précis → *précise* → ***précisément***
– *-ent/-ant* → *-emment/amment*:
prudent → *prudemment*; *brillant* → *brillamment*
- ◆ Príklady bežných nepravidelných prísloviak:
très (veľmi) *assez* (trochu, dost) *trop* (príliš)
beaucoup (veľmi) *vite* (rýchlo) *bien* (dobro)
mal (zle) *gentiment* (láskavo) *même* (dokonca)
tout (všetko/celkom/úplne) *peu* (málo)
un peu (trochu) *encore* (znovu) *pas encore* (ešte nie)

Je suis très fatiguée
Il est assez timide.
Il parle trop vite.
Elle aime beaucoup le chocolat.
Il n'aime pas beaucoup lire.
J'aime bien courir.
On danse un peu?
Je dors peu.

Som veľmi unavená.
Je trochu plachý.
Hovorí príliš rýchlo.
Má veľmi rada čokoládu.
Nečíta veľmi rád.
Ja celkom rád behám.
Zatancujeme si trochu?
Spím málo.

3.2 Postavenie prísloviak

Príslovky zvyčajne stoja za slovesom:

Elle aime beaucoup le cinéma. Má veľmi rada kino.
Elle sort souvent. Často chodí von.

V zloženom čase často príslovky stoja medzi minulým príchastím a pomocným slovesom:

J'ai poliment demandé le chemin. Spýtal som sa zdvorilo na cestu.

Il a mal dormi. Zle spal.

Veľa prísloviak času a miesta stojí za minulým príchastím:

J'ai vu Annie hier. Videl som Annie včera.

Tu es parti loin? Išiel si ďaleko?

Príslovky často stoja pred prídavným menom alebo inou príslovkou:

C'est un très beau film. To je veľmi krásny film.

Je l'aime vraiment beaucoup. Ja to naozaj milujem.

4 Porovnávanie

4.1 Komparatív

Pri porovnávaní dvoch vecí použijeme *plus*, *moins* alebo *aussi*:

plus + prídavné meno/príslovka + *que* viac ... než
moins + prídavné meno/príslovka + *que* menej ... než (ako)
aussi + prídavné meno/príslovka + *que* rovnako ... ako

- ◆ S prídavným menom:

Julien est plus sportif que Florence.

Julien je športovo viac založený než (ako) Florence.

La natation est moins populaire que le football.

Plávanie je menej populárne než futbal.

Elle est aussi sportive que moi.

Ona je rovnako športovo založená ako ja.

Bon (dobrý) a *mauvais* (špatný) sú výnimky:

bon → *meilleur* *mauvais* → *pire*

Les légumes sont meilleurs pour la santé que le chocolat.

Zelenina je pre zdravie lepšia než čokoláda.

Le chocolat est pire que les légumes.

Čokoláda je horšia než zelenina.

- ◆ S príslovkami:
*Il parle **plus** lentement **que** le prof.*
Hovorí pomalšie než učiteľ.
*Luc parle anglais **moins** couramment **que** Marc.*
Lukáš hovorí anglicky menej plynulo než Marek.
*Il joue **aussi mal que** Sophie.*
Hrá tak rovnako zle ako Sofia.
Bien (dobre) je výnimka: *bien* → *mieux*
*Il joue bien mais je joue **mieux que** lui.*
On hrá dobre, ale ja hrám lepšie než on.

4.2 Superlatív

K vyjadreniu „najväčší/najviac“ alebo „najmenší/najmenej“ použijeme *le, la* alebo *les* pred *plus* alebo *moins* + prídavné meno/príslovka.

- ◆ S prídavnými menami:
C'est la destination de vacances la plus populaire chez les Français.
Pre Francúzov je to najobľúbenejšie miesto dovolenky.

C'est en banlieue que nos associations sont les plus actives.

Na predmestiach sú naše združenia najaktívnejšie.

Výnimky:

bon → *le/la meilleur(e) mauvais* → *le/la pire*
Elle a le meilleur mode de vie.

Jej životný štýl je najlepši.

Fumer des cigarettes, c'est le pire.

To najhoršie je fajčenie.

- ◆ S príslovkami (vždy sa používa *le, nie la ani les*):
*C'est elle qui joue **le plus** fréquemment.*
Ona hrá najčastejšie.

*Mon frère conduit **le moins** prudemment.*

Môj brat riadi auto najmenej opatrne.

Výnimka: *le mieux* (najlepšie):

*Qui fait **le mieux** la cuisine?* Kto varí najlepšie?

4.3 plus de, moins de, autant de + podst. m.

Na vyjadrenie „viac/menej/toľko“ niečoho sa používa *plus de, moins de, autant de*.

*J'ai plus **d'expérience** que toi.*

Mám viac skúseností než ty.

*Il a **moins d'argent** que moi.*

On má menej peňazí než ja.

*Il a **autant de** patience que son père.*

On má toľko trpezlivosti ako jeho otec.

- ◆ Ak chceme povedať „najviac/najmenej“ niečoho, pripojíme *le/la/les* a *plus de/moins de*.
*C'est moi qui ai le **plus** d'expérience.*
Ja mám najviac skúseností.
C'est elle qui a le moins de temps.
Ona má najmenej času.

5 Predložky a spojky

5.1 à (v, na, do, o)

- ◆ Hovoríme o čase:
Il arrive à quatre heures.
Príde o štvrtej.
- ◆ Hovoríme o mieste:
Il est allé à Strasbourg.
Išiel **do** Štrasburgu.
J'habite à la campagne.
Bývam na vidieku.
Ils se retrouvent au théâtre.
Stretnú sa v divadle.
- ◆ Iné použitia:

à 10 kilomètres

10 kilometrov **odtiaľto**

à 10 minutes

10 minút **odtiaľto**

à pied/à vélo

pešo/na bicykli

à Noël

na Vianoce

à + le → *au*

à + la → *à la*

à + l' → *à l'*

à + les → *aux*

- ◆ Pamätajte si:
Použijete *à l'* pred samohláskou a nemým *h*: *à l'église, à l'hôpital.*

5.2 de (z, od)

*Il vient **de** Paris.*

Pochádza z Paríža.

*Il téléphone **de** son travail.*

Telefonuje z práce.

*le livre **de** ma mère*

knihy mojej matky

*les vacances **de** Noël*

vianočné sviatky

de 8h à 17h

od 8. hodiny ráno do 5. hodiny popoludní

- ◆ Pamätajte si:

de + le → *du*

de + la → *de la*

de + l' → *de l'*

de + les → *des*

5.3 en (v, do)

◆ Hovoríme o krajinách:

Väčšina krajín je ženského rodu. Na vyjadrenie „v“ alebo „do“ týchto krajín použijeme *en*:

Pokiaľ sú krajiny mužského rodu, použijeme *au* (alebo *aux*, ak je názov krajiny v množnom čísle):

Vous allez en France? Idete do Francúzska?
Ils vivent en Ecosse. Bývajú v Škótsku.

Cardiff est au pays de Galles.

Cardiff je vo Walese.

Il est né aux Antilles.

Narodil sa na Antilách.

◆ Hovoríme o čase:

en juin, en été, en 2008, en une heure

◆ Hovoríme o doprave:

en bateau loďou

◆ Iné použitia:

en anglais v angličtine
en coton vyrobené z bavlny
en bleu v modrej
en vacances na dovolenke
en désordre v neporiadku
en forme fit/v dobrej forme
en bonne santé zdravý

Pozrite sa na 6.6 na *en* ako zámeno.

5.4 Poloha

Niektoré predložky vyjadrujú polohu niečoho:

devant (pred), *derrière* (za, vzadu),

entre (medzi), *sur* (na, na vrchole/špicí), *sous* (pod).

5.5 Iné bežné predložky

après l'école po škole, po vyučovaní
avant demain skôr než zajtra, do zajtra
avec Sophie so Sofiou
chez moi doma/ku mne domov
chez le docteur u lekára/k lekárovi
depuis trois ans počas troch rokov, (už) tri roky
depuis 1997 od roku 1997
par le train vlakom
par ici/là tadiaľto/tadiaľ
pendant les vacances počas prázdnin/cez prázdniny
pendant deux ans počas dvoch rokov
pour toi pre teba

pour un an po dobu 1 roka, na 1 rok
sans toi bez teba
sans regret bez ľútosti
vers 8 heures asi o ôsmej/k ôsmej
vers Paris smerom k Parížu

5.6 Spojky a spájacie výrazy

Niektoré bežné slová, ktorými spájame výrazy, sú:

- ◆ *alors* potom/tak
Il n'est pas venu, alors je suis partie.
Neprišiel, tak som odišiel.
 - ◆ *donc* teda/preto, takže
Il y a moins d'emplois, donc plus de chômage.
Je menej pracovných miest, takže je väčšia nezamestnanosť.
 - ◆ *et* a
Elle souffre du racisme et du sexisme.
Trpí rasizmom a diskrimináciou vo vzťahu k pohlaviu.
 - ◆ *mais* ale
Il travaille mais il aimerait mieux étudier.
Pracuje, ale radšej by študoval.
 - ◆ *ou (bien)* alebo
Il pense s'installer à Paris ou à Marseille.
Premýšľa o tom, že sa usadí v Paríži alebo v Marseille.
 - ◆ *parce que* pretože
La chambre était super parce qu'il y avait une vue.
Tá izba bola skvelá, pretože z nej bol výhľad.
 - ◆ *pourtant* napriek tomu, hoci aj tak
J'aime dessiner et pourtant je suis nulle!
Rád maľujem, hoci som v maľovaní slabý!
 - ◆ *puis* potom
Lisez le texte puis répondez aux questions.
Čítajte text a potom odpovedzte na otázky.
 - ◆ *quand* keď
Elle était contente quand elle a eu ses résultats.
Bola šťastná, keď dostala svoje výsledky.
- Ďalšie spojky:
car (lebo, ved), *cependant* (avšak), *sinon* (ak nie),
comme (ako), *puisque* (pretože), *dès que* (akonáhle),
depuis que (od tej doby, čo), *pendant que* (zatiaľ čo).
- ◆ Za niektorými spojkami musí nasledovať sloveso v konjunktíve (viď 9.3):
bien que (hoci), *afin que* (aby), *pour que* (aby),
à moins que (pokiaľ nie), *pourvu que* (za predpokladu, že).
Elle a réussi bien qu'elle n'ait aucun diplôme.
Uspela, hoci nemá žiadnu kvalifikáciu.
Il n'aura pas le bac à moins qu'il se mette à travailler.
On tú maturitu neurobí, ak okamžite nezačne študovať.

6 Samostatné zámená

Zámeno je krátke slovo, ktoré sa používa miesto podstatného mena, alebo celého výrazu/vety. Pomáha zamedziť opakovaniu rovnakých slov.

J'ai parlé au directeur et le directeur a signé ma demande de stage. Je vais envoyer ma demande de stage à Paris. → J'ai parlé au directeur et il a signé ma demande de stage. Je vais l'envoyer à Paris.

Hovoril som s riaditeľom a on (ten riaditeľ) mi podpísal žiadosť o stáž. Pošlem ju (tú žiadosť) do Paríža.

6.1 Podmetové osobné zámená

Podmet slovesa informuje, kto alebo čo vykonáva činnosť vyjadrenú slovesom. Francúzske podmetové zámená sú:

ja =	je j'	pred samohláskou alebo nemým <i>h</i> , napr. <i>j'aime/j'habite</i>
ty = vy =	tu vous	pre dieťa, priateľa alebo príbuzného pre dospelého, s ktorým nie ste spriaznení alebo pre viacej ľudí
on =	il	pre chlapca alebo muža
ona =	elle	pre dievča alebo ženu
ono =	il elle	ak je vec, ku ktorej sa vzťahuje, mužského rodu ak je vec, ku ktorej sa vzťahuje, ženského rodu
my = on	nous	v hovorovej francúzštine sa používa viac zámeno <i>on</i> než <i>nous</i> . Keď sa rozprávate s priateľmi alebo im píšete, použijete <i>on</i> . Vo formálnejších listoch sa používa <i>nous</i> .
oni =	ils ils elles on	pre mužský rod v množnom čísle pre zmiešanú skupinu (mužský + ženský rod) pre ženský rod v množnom čísle pre ľudí všeobecne

- ◆ *On* môže znamenať „vy, my, oni“ alebo „každý“. Je za ním tvar slovesa v 3. osobe jednotného čísla. V minulom čase je minulé prídavné často v množnom čísle.

On peut travailler à 15 ans.

Môžete dostať prácu, keď budete mať 15 rokov.

Au Québec, on parle français.

V Quebecu sa hovorí po francúzsky.

On s'est bien amusés.

Dobre sme sa zabavili.

6.2 Priame predmetové zámená

Priame predmetové zámeno nahrádza podstatné meno, ktoré je bezpredložkovým predmetom nejakého slovesa. Priame predmetové zámená vo francúzštine sú:

<i>me*</i>	mne	<i>nous</i>	nás
<i>te*</i>	tebe	<i>vous</i>	vás
<i>le*</i>	jeho, jej (str. rod)	<i>les</i>	je
<i>la*</i>	ju, ich (str. rod)		

**m', t' a l'* pred slovami začínajúcimi samohláskou alebo nemým *h*
Je connais **Ahmed**. Je vois souvent **Ahmed**. → Je **le** vois souvent.

Poznám **Ahmeda**. Často **Ahmeda** stretávam. → Často ho stretávam.

6.3 Nepriame predmetové zámená

Nepriame predmetové zámeno nahrádza podstatné meno spravidla s predložkou *à* (zvyčajne osobu), ktoré je predmetom nejakého slovesa (v slovenštine je predmet v 3. alebo 7. páde).

Nepriame predmetové zámená vo francúzštine sú:

<i>me/m'</i>	mne, mnou	<i>nous</i>	nám, nami
<i>te/t'</i>	tebe, tebou	<i>vous</i>	vám, vami
<i>lui</i>	(je)mu, ním (mužský a stredný rod)	<i>leur</i>	im, nimi
<i>lui</i>	ju, ich		

Tu parles à Ahmed? Je parle souvent à Ahmed. →

Je lui parle souvent.

Rozprávaš sa s **Ahmedom**? Často hovorím s **Ahmedom** → Často s **ním** hovorím.

Tieto zámená potrebujeme po slovesách ako sú:
dire à, donner à, parler à, demander à, répondre à

Slovesá vo francúzštine nemajú vždy rovnakú väzbu ako slovenské, napr. *aider q* – pomôcť niekomu, *obéir à q* – počúvať niekoho.

Je te donnerai un peu d'argent de poche.

Dám ti nejaké vreckové.

J'ai vu Alain et je lui ai demandé de venir me voir.

Videl som Alana a požiadal som **ho**, aby ma prišiel navštíviť.

Les profs sont sympa. On leur parle souvent.

Títo učitelia sú milí. Často sa s **nimi** rozprávame.

6.4 Zvratné zámená

Tieto zámená sprevádzajú zvratné slovesá (viď 7.2):

<i>je</i>	<i>me/m'</i>	<i>sa/si</i>
<i>tu</i>	<i>te/t'</i>	<i>sa/si</i>
<i>il/elle/on</i>	<i>se/s'</i>	<i>sa/si</i>
<i>nous</i>	<i>nous</i>	<i>sa/si</i>
<i>vous</i>	<i>vous</i>	<i>sa/si</i>
<i>ils/elles</i>	<i>se/s'</i>	<i>sa/si</i>

6.5 y

Y sa používa na vyjadrenie príslovkového určenia miesta.

Elle va à la boucherie. Elle y va.

Chodí **do mäsiarstva**. Chodí **tam**.

On joue au parc. On y joue.

Hrajú sa **v parku**. Hrajú sa **tam**.

Všeobecne sa *Y* používa miesto *lui/leur* (viď 6.3) vo vzťahu k veciam, dejom, myšlienkam, ako protiklad k ľuďom a zvieratám:

Tu as assisté au concert? Oui, j'y ai assisté.

Navštívil si ten koncert? Áno, navštívil som ho.

Tu penseras à téléphoner? Oui, j'y penserai.

Zapamätáš si, že máš zatelefonovať? Áno, budem na to myslieť.

Elle joue au tennis? Oui, elle y joue souvent.

Hrá tenis? Áno, hrá (ho) často.

6.6 en

En nahrádza *du/de la/des* + podstatné meno. Môže znamenať „nejaký/akýkoľvek, z neho/z nich“.

Tu as des devoirs à faire? Oui, j'en ai. J'en ai trop.

Máš **nejaké domáce** úlohy? Áno, mám. Mám **ich** príliš veľa.

Je voudrais des pommes. Désolé, il n'y en a plus.

Chcel by som **nejaké jablká**. Ľutujem, **žiadne** nezostali.

En sa tiež používa miesto *de* + podstatné meno po slovesách ako sú *discuter de, se souvenir de*:

Notez vos idées. Discutez-en.

Zapíšte si svoje nápady. Hovorte o **nich**.

Pozrite sa na stranu 143 na *en* + prítomné prídavné.

6.7 Postavenie predmetových zámen

Predmetové zámená stoja priamo pred slovesom:

Je les aime bien.

Mám **ich** rád.

Je lui dis tout.

Poviem **mu/jej** všetko.

J'y vais à pied.

Chodím **tam** pešo.

J'en voudrais un peu.

Rád by som si **trochu** dal.

V zložených časoch stojí zámeno pred pomocným slovesom avoir alebo être:

Je ne l'ai pas écouté.

Nepočúval som **ho**.

Je leur ai donné mon adresse.

Dal som **im** svoju adresu.

Il y est déjà allé.

On už **tam** bol.

J'en ai lu trois.

Už som čítal tri (**z nich**).

Keď sú pri sebe dve slovesá (sloveso + infinitív), stojí zámeno pred infinitívom:

Je vais en prendre un. Vezmem si jedno (**z nich**).

Je ne peux pas y aller. Nemôžem **tam** ísť.

Je voudrais lui donner ça. Rád by som mu/jej to dal.

Keď je vo vete niekoľko predmetových zámen, ich poradie je nasledujúce:

1	2	3	4	5
<i>me</i>				
<i>te</i>	<i>le</i>			
<i>se</i>	<i>la</i>	<i>lui</i>	<i>y</i>	<i>en</i>
<i>nous</i>	<i>les</i>	<i>leur</i>		
<i>vous</i>				

Je te le donne.

Dám ti **to**.

Je lui en ai parlé.

Už som s **ním/ňou o tom** hovoril.

◆ Pri zápornom rozkazovacom spôsobe stojí zámeno pred slovesom:

Ne les appelle pas! Nevolaj im!

Pri kladnom rozkazovacom spôsobe je zámeno za slovesom a pridá sa spojovník:

Appelle-les! Zavolaj im!

Pri kladnom rozkazovacom spôsobe *me* a *te* sa mení na *moi* a *toi*:

Ne me parle pas de travail, parle-moi plutôt de vacances!

Nehovor so mnou o práci, hovor so mnou radšej o prázdninách/dovolenke!

Pri kladných imperatívoch sú stĺpce 1 a 2 v tabuľke zamenené:

Donne-le-moi!

Daj to mne!/Daj mi to!

Vid' imperatív v kapitole 9.1

6.8 Zdôrazňovacie zámená

<i>moi</i>	mne, ja	<i>nous</i>	nás, my
<i>toi</i>	tebe, ty	<i>vous</i>	vás, vy
<i>lui</i>	ho, on	<i>eux</i>	ich (m. r.), oni
<i>elle</i>	jej, ona	<i>elles</i>	ich (ž. r.), ony

Použitie zdôrazňovacích zámen:

- ◆ Na zdôraznenie podmetového zámena:

Moi, je trouve que c'est normal. **Et toi?**

Ja si myslím, že to je normálne. A ty?

Vous aimez le sport? Nous, on adore ça.

Máte radi šport? My šport milujeme.

- ◆ Po predložkách ako sú *devant*, *avec* a *chez*:

Il est devant moi.

Je predo mnou.

Il travaillera avec moi.

Bude pracovať so mnou.

Je vais chez lui.

Idem k nemu domov.

- ◆ Po *c'est* a *ce sont*:

C'est lui qui me l'a dit.

On mi to povedal.

Ce sont elles les responsables.

Ony sú za to zodpovedné.

- ◆ Ako jednoslovná odpoveď na otázku:

Qui joue du piano? Moi!

Kto hrá na klavíri? Ja.

- ◆ Pri porovnávaní:

Il est plus timide que moi.

Je hanblivejší ako ja.

- ◆ Na vyjadrenie vlastníckeho vzťahu:

C'est à toi ou à moi?

Je to tvoje alebo moje?

6.9 Vzťažné zámená

Vzťažné zámená sa používajú na spojenie dvoch častí vety a na obmedzenie opakovania slov.

<i>qui</i>	kto, čo, ktorý
<i>que</i>	kto, čo, ktorý, ktorého, ktorému
<i>où</i>	kam, kde, kedy
<i>dont</i>	ktorého, ktorej, ktorých

- ◆ Ak má byť nahradené podstatné meno, ktoré je

podmetom slovesa, použijeme **qui**:

J'ai un frère. Mon frère s'appelle Ahmed. →

J'ai un frère qui s'appelle Ahmed.

Mám brata, ktorý sa volá Ahmed.

- ◆ Ak má byť nahradené podstatné meno, ktoré je predmetom slovesa, použijeme **que**:

J'ai un frère. J'aime beaucoup mon frère. →

J'ai un frère que j'aime beaucoup.

Mám brata, ktorého veľmi milujem.

- ◆ Vo význame „kde“ alebo „kedy“ použijeme **où**:

C'est là où j'habite. Je to tu, kde bývam.

C'était le jour où je suis arrivé.

Bol to deň, keď som prišiel.

- ◆ Vo význame „ktorému/ktorým“ alebo „ktorého“ sa používa **dont**:

C'est le prof dont je t'ai parlé.

To je ten učiteľ, o ktorom som s tebou hovoril.

Le directeur, dont le bureau est au bout du couloir,

n'est jamais là.

Riaditeľ, ktorého kancelária je na konci chodby, tam nikdy nie je.

- ◆ *Ce qui*, *ce que* a *ce dont* použite, pokiaľ neexistuje žiadne špecifické podstatné meno pre vzťažné zámeno, na ktoré sa odkazuje. Všeobecne znamená „čo“. Použite *ce qui*, pokiaľ „čo“ odkazuje na podmet slovesa; *ce que* použite, pokiaľ odkazuje na predmet slovesa. Použite *ce dont*, pokiaľ za použitým slovesom nasleduje predmet s predložkou *de*.

Ce qui se passe dans les banlieues m'inquiète.

To, čo sa deje na predmestiach, mi robí starosti.

Je voudrais te remercier pour tout ce que tu as fait.

Rád by som ti poďakoval za všetko, čo si urobil.

Prends mon dictionnaire. C'est ce dont tu as besoin

pour faire cet exercice. (avoir besoin de qc)

Vezmi si môj slovník. To je to, čo potrebuješ, aby si urobil toto cvičenie.

- ◆ Po predložke použite tvary *lequel*, *laquelle*, *lesquels*, *lesquelles*. Tieto zámená sú utvorené spojením určitého člena (*le*, *la*) a nesamostatného opytovacieho zámena (*quel*, *quelle*) a v preklade znamenajú "ktorý". Ak hovoríme o osobách, dávame zvyčajne prednosť zámenu *qui*.

C'est une maladie contre laquelle on ne peut rien.

Je to choroba, proti ktorej nemôžeme nič urobiť.

On les a privés des droits pour lesquels ils s'étaient battus.

Boli zbavení práv, za ktoré bojovali.

Ale:

J'ai gardé contact avec les gens chez qui j'ai été au pair.

Som stále v kontakte s ľuďmi, pri ktorých som bola ako au-pair.

Povšimnite si tiež:

à + lequel = auquel

Ce sont des problèmes auxquels nous n'avions pas pensé.

Toto sú problémy, o ktorých sme nepremýšľali.

de + lequel = duquel

C'est le film à la fin duquel il a pleuré.

To je ten film, na konci ktorého plakal.

6.10 Samostatné privlastňovacie zámená

Vo francúzštine sa zámeno mení podľa toho, kto vlastní predmet a tiež podľa toho, či je predmet mužského alebo ženského rodu, v jednotnom alebo v množnom čísle.

	jednotné číslo		množné číslo	
	muž. rod	žen. rod	muž. rod	žen. rod
môj	<i>le mien</i>	<i>la mienne</i>	<i>les miens</i>	<i>les miennes</i>
tvoj	<i>le tien</i>	<i>la tienne</i>	<i>les tiens</i>	<i>les tiennes</i>
jeho/ jej	<i>le sien</i>	<i>la sienne</i>	<i>les siens</i>	<i>les siennes</i>
náš	<i>le nôtre</i>	<i>la nôtre</i>	<i>les nôtres</i>	<i>les nôtres</i>
váš	<i>le vôtre</i>	<i>la vôtre</i>	<i>les vôtres</i>	<i>les vôtres</i>
ich	<i>le leur</i>	<i>la leur</i>	<i>les leurs</i>	<i>les leurs</i>

J'aime bien tes parents. Les miens m'énervent.

Mám rád tvojich rodičov. **Moji** mi idú na nervy.

Je ne m'entends pas avec ma sœur mais je m'entends bien avec la tienne.

Neznášam sa so svojou sestrou, ale s tvojou vychádzam veľmi dobre.

6.11 Samostatné ukazovacie zámená

Samostatné ukazovacie zámená sa používajú na vyjadrenie „ten, ktorý“, „ten, ktorý patrí (komu)“, „tento/tam ten“ atď. Vo francúzštine k nim patrí niekoľko rôznych slov: *celui*, *ce*, *cela*, *ça*.

◆ *Celui* sa mení tak, aby bolo v zhode s podstatným menom, ktoré nahrádza:

	jednotné číslo	množné číslo
mužský rod	<i>celui</i>	<i>ceux</i>
ženský rod	<i>celle</i>	<i>celles</i>

J'aime bien mon pull mais je préfère celui de Paul.

Páči sa mi môj sveter, ale viac sa mi páči ten Pavlov.

Je m'occupe des jeunes enfants, ceux qui ont moins de cinq ans.

Starám sa o malé deti, o tie, ktoré majú menej ako 5 rokov.

Za *celui*, môžeme pridať *-ci* alebo *-là* pre väčší dôraz alebo kontrast medzi dvoma vecami:

*Je voudrais des sandales. **Celles-ci** ou **celles-là**?*

Chcela by som nejaké sandálky. Tieto alebo tamtie?

Viac je v kapitole 1.5 (nesamostatné ukazovacie zámená): *ce*, *cet*, *cette*, *ces* + podstatné meno s *-ci*, *-là*.

- ◆ *Ce/C'* sa väčšinou používa so slovesom *être*.
Ce sont mes amis. To sú moji priatelia.
C'est bon. To je v poriadku.
- ◆ *Cela* (vo význame „ten/to“) sa často skraca na *ça* alebo *c'*.
Le ski? J'adore ça! Lyžovanie? To milujem.
C'/Cela est facile à comprendre.
To sa dá ľahké pochopiť.

6.12 Samostatné neurčité zámená

Bežne používané neurčité zámená sú:

quelque chose (niečo), *quelqu'un* (niekto),
tout/tous (všetok/celý/všetci), *autre(s)* (iný/á/i/é), *chacun(e)* (každý/á/é).

Ďalšie neurčité zámená:

quelques-uns/unes (nejakí/é, niekoľko), *plusieurs* (niekoľko),
certains/es (niektorí/určití/iní), *n'importe qui* (ktokoľvek),
n'importe quoi (čokoľvek), *pas grand-chose* (nie veľa).

Tu veux faire quelque chose?

Chceš niečo robiť?

J'ai parlé à quelqu'un.

Hovoril som s niekým.

C'est tout?

Je to všetko?

Les élèves sont tous venus à la réunion.

Všetci žiaci prišli na zhromaždenie.

J'ai lu un livre de Camus.

Čítal som knihu od Camusa.

Je voudrais en lire un autre.

Rád by som si prečítal inú.

7 Slovesá: infinitív, zvrtné slovesá, neosobné slovesá

7.1 Infinitív, neurčitok

Infinitív je základný, nečasovaný tvar slovesa, napr. *parler*, hovoriť.

Infinitív vo francúzštine končí na *-er*, *-ir*, *-re* alebo *-oir/-oire*, napr. *écouter*, *choisir*, *prendre*, *pouvoir*, *boire*. K infinitívu zvrtného slovesa (viď 7.2) patrí zámeno *se* alebo *s'* napr., *s'ennuyer*.

Aby sme mohli sloveso použiť vo vete, zvyčajne zmeníme infinitív na iný tvar (to znamená, že sloveso časujeme), pričom sa riadime vzormi, ktoré sa musíme naučiť. Veľa sloves sa časuje podľa rovnakého vzoru (= pravidelné slovesá). Iné majú svoje vlastné schémy (= nepravidelné slovesá).

Infinitívy sa používajú niekoľkými spôsobmi:

- ako podstatné mená
Travailler, quelle horreur! Pracovať, aké hrozné!
- miesto rozkazovacieho spôsobu
Mettre à four chaud. Vložiť do horúcej rúry.
- za iným slovesom
Niekdedy sú vo vete vedľa seba dve slovesá. Vo francúzštine tvar prvého slovesa závisí od toho, kto je pôvodcom deja, druhé sloveso je v infinitíve.

Slovesá, za ktorými často nasleduje infinitív bez predložky, sú:

devoir, pouvoir, savoir, vouloir, falloir (il faut), adorer, aimer, détester, espérer, faillir, oser, préférer, aller, entendre, faire, laisser, sembler, venir, voir

On doit faire un exposé demain.
Zajtra musíme urobiť referát.

Je vais voir un dentiste tous les six mois.
Chodím k zubárovi každého polroka.

Il faut passer un examen.
Je potrebné urobiť skúšku.

- sloveso + à + infinitív
aider à, apprendre à, arriver à, s'attendre à, commencer à, continuer à, se décider à, s'entraîner à, s'habituer à, hésiter à, inviter à, se mettre à, penser à, réussir à
Il commence à pleuvoir. Začína pršať.

- sloveso + de + infinitív
accepter de, s'arrêter de, avoir envie/peur de, choisir de, conseiller de, décider de, demander de, dire de, empêcher de, envisager de, essayer de, éviter de, finir de, oublier de, permettre de, promettre de, proposer de, refuser de, risquer de, suggérer de, venir de
Il m'a conseillé de continuer mes études et j'ai donc décidé d'aller à l'université.
Poradil mi pokračovať v štúdiu, tak som sa rozhodol ísť na univerzitu.

- pour/sans/avant de* + infinitív
Použijete infinitív po *pour* (aby/preto, aby), *sans* (bez), *avant de* (pred):

Je vais en France pour apprendre le français.
Idem do Francúzska učiť sa francúzštinu.

On ne peut pas progresser sans connaître la grammaire.
Nemôžeš robiť pokroky bez znalostí gramatiky.

Prenez votre temps avant de répondre.
Neponáhľajte sa s odpoveďou.

- en train de* + infinitív
Na vyjadrenie skutočnosti, že dej sa koná v okamihu prehovoru alebo písania, sa používa *en train de* a infinitív:
Il est en train de manger.
On teraz práve je.

◆ Minulý infinitív

Minulý infinitív sa používa po *après*, aby sme vyjadrili: „potom, čo je niečo hotové, urobené“. Tvorí sa pomocou *avoir* alebo *être* a minulého prídavia (vid' 8.3).

Après avoir mangé, il est parti.

Potom, čo sa najedol, odišiel.

Après être rentrées, mes sœurs ont bu un café.

Potom, čo sa vrátili, si moje sestry vypili kávu.

7.2 Zvratné slovesá

Zvratné slovesá vyžadujú ďalšie zámeno medzi podmet a sloveso.

podmet	zámeno	sloveso	
<i>je</i>	<i>me</i>	<i>lève</i>	vstávam
<i>je</i>	<i>m'</i>	<i>habille</i>	obliekam sa

Zvratné zámená sa menia podľa podmetu, ku ktorému sa vzťahujú (vid' 6.4):

<i>je</i>	+ <i>me/m'</i>	<i>nous</i>	+ <i>nous</i>
<i>tu</i>	+ <i>te/t'</i>	<i>vous</i>	+ <i>vous</i>
<i>il/elle/on</i>	+ <i>se/s'</i>	<i>ils/elles</i>	+ <i>se/s'</i>

Sloveso sa mení ako každé iné sloveso, napr. *s'amuser* (dobré sa baviť) v prítomnom čase:

<i>je m'amuse</i>	bavím sa
<i>tu t'amuses</i>	bavíš sa
<i>il/elle/on s'amuse</i>	on/ona/ono sa baví
<i>nous nous amusons</i>	bavíme sa
<i>vous vous amusez</i>	bavíte sa
<i>ils/elles s'amusent</i>	oni/ony sa bavia

Niektoré bežné zvratné slovesá:

se lever, se laver, se brosser les dents, se coucher, se reposer, s'amuser, s'ennuyer, se décider à, s'en aller, se mettre à

◆ Záporný tvar zvrtných zámen

V záporných vetách sa kladie zápor *ne* pred tvar zámena a zápor *pas* za sloveso.

On ne s'ennuie pas ici. Tu sa nebudeš/nebudete nudiť.

Je ne me couche jamais tôt. Nikdy nechodím skoro spať.

◆ V otázkách zostane zvrtné zámeno pred slovesom:

Tu te couches à quelle heure?/A quelle heure est-ce que tu te couches?/A quelle heure te couches-tu?

Kedy chodíš spať?

◆ Rozkazovací spôsob zvrtných sloviess

V kladnom rozkaze sa te mení na *toi* a zámeno má pozíciu za slovesom:

Couche-toi! Ľahni si!

Habille-toi! Obleč sa!

V zápornom rozkaze sa zámeno nemení a zostáva pred slovesom:

Ne te couche pas! Nechod' spať!

Ne t'habille pas! Neobliekaj sa!

◆ Minulý čas (perfektum) zvrtných sloviess

Pri zvrtných slovesách tvoríme minulý čas pomocou *être* (takže minulé prídavné musí byť v zhode s podmetom slovesa). Zámeno zostane pred slovesom.

Je me suis réveillé(e) à six heures.

Prebudil/a som sa o 6 hodine.

Les enfants se sont couchés.

Deti šli spať.

Sophie s'est bien amusée.

Sofia sa dobre bavila.

7.3 Neosobné slovesá

Neosobné slovesá sú slovesá, ktoré sa používajú iba v 3. osobe jednotného čísla (tvar *il*).

Tie najbežnejšie sú:

il y a, il reste, il manque

il faut, il vaut mieux, il s'agit de, il paraît que, il suffit de

fráza vo vzťahu k počasiu – *il pleut, il neige, il fait beau/ mauvais/nuageux atd.*

Il reste trois questions à faire.

Zostáva vytvoriť tri otázky.

Il s'agit de la période coloniale française.

Je to o francúzskom koloniálnom období.

Il suffit de bien réfléchir. Stačí len popremýšľať.

Il vaut mieux partir tôt. Lepšie je odísť skoro.

8 Slovesné časy

Slovesný čas sa používa na vyjadrenie dejov alebo skutočností – v minulosti, v prítomnosti a budúcnosti.

Minulosť:

hier

včera

le week-end passé/dernier

minulý víkend

la semaine dernière

minulý týždeň

l'année dernière

minulý rok

il y a deux ans

pred dvoma rokmi

Súčasnoscť:

en ce moment

v tejto chvíli, práve

maintenant

teraz

aujourd'hui

dnes

Budúcnoscť:

dans un instant

za okamih

dans cinq minutes

o 5 minút

bientôt

(čo) skoro

demain

zajtra

la semaine prochaine

(na) budúci týždeň

8.1 Prítomný čas

Prítomný čas sa používa na vyjadrenie dejov alebo skutočností:

1 ktoré prebiehajú teraz

Je vais au cinéma.

Idem do kina.

2 ktoré sa dejú pravidelne

Je vais au cinéma le lundi.

V pondelok chodím do kina.

3 ktoré začali v minulosti a trvajú do súčasnosti

J'habite tout près du cinéma depuis trois ans.

Bývam už tri roky blízko kina.

4 ktoré nastanú v blízkej budúcnosti

Je vais au cinéma demain.

Zajtra idem/pôjdem do kina.

5 ktoré sa vzťahujú na historické udalosti – ožívujú ich

Louis et Auguste Lumière inventent le cinématographe en 1895.

Louis a Auguste Lumièreovci vynašli kinematograf v roku 1895.

6 ktoré sa vzťahujú k niečomu nadčasovému alebo všeobecne platnému

La Lune tourne autour de la Terre.

Mesiac obieha okolo Zeme.

Koncovka slovesa sa mení podľa toho, kto je pôvodcom deja:

Je regarde la télé. Nous regardons la télé.

Ja sa pozerám na televíziu. My sa pozeráme na televíziu.

V prítomnom čase sa väčšina slovíes časuje podľa troch vzorov, sú to pravidelná slovesá.

Slovesá končiace na *-er*, ako je *aimer*:

<i>j'</i>	<i>aime</i>	<i>nous</i>	<i>aimons</i>
<i>tu</i>	<i>aimes</i>	<i>vous</i>	<i> aimez</i>
<i>il/elle/on</i>	<i>aime</i>	<i>ils/elles</i>	<i>aiment</i>

Najdôležitejšia výnimka: *aller*

Slovesá končiace na *-ir*, ako je *choisir*:

<i>je</i>	<i>choisis</i>	<i>nous</i>	<i>choisissons</i>
<i>tu</i>	<i>choisis</i>	<i>vous</i>	<i>choisissez</i>
<i>il/elle/on</i>	<i>choisit</i>	<i>ils/elles</i>	<i>choissent</i>

Ďalšie pravidelné slovesá na *-ir*: *finir*, *remplir*

Slovesá končiace na *-re*, ako je *vendre*:

<i>je</i>	<i>vends</i>	<i>nous</i>	<i>vendons</i>
<i>tu</i>	<i>vends</i>	<i>vous</i>	<i>vendez</i>
<i>il/elle/on</i>	<i>vend</i>	<i>ils/elles</i>	<i>vendent</i>

Ďalšie pravidelné slovesá na *-re*: *attendre*, *descendre*, *répondre*

◆ Nepravidelné slovesá v prítomnom čase

Niektoré slovesá sa nečasujú podľa uvedených vzorov, sú značne nepravidelné. Pozrite sa na tabuľku na stranách 147–151 na niektoré často sa vyskytujúce nepravidelné slovesá: *aller*, *avoir*, *connaître*, *croire*, *devoir*, *dire*, *écrire*, *être*, *faire*, *mettre*, *lire*, *prendre*, *recevoir*, *rire*, *savoir*, *tenir*, *venir*, *vivre*, *voir*.

Niektoré slovesá sú takmer pravidelné, avšak dochádza pri nich k drobným zmenám pravopisu.

- 1 Slovesá končiace na *-cer* (ako *commencer*) pridávajú *cédille* (háčik pod c), pokiaľ je pred nimi *a* alebo *o* (aby výslovnosť zostala nezmenenná): *nous commençons*.
- 2 Slovesá končiace na *-ger* (ako *manger*) pridávajú *e* po *g* pred *a* alebo *o* (aby výslovnosť zostala nezmenenná): *nous mangeons*.
- 3 Slovesá končiace na *-eler* (ako *s'appeler*) alebo *-eter* (ako *jeter*) zdvojujú *l* alebo *t*, s výnimkou tvarov *nous* a *vous*: *je m'appelle*, *nous nous appelons*, *tu jettes*, *vous jetez*.
- 4 Slovesá končiace na *-e + spoluhlásku + er* (ako *acheter*) menia v kmeni koncové *e* na *è*, s výnimkou tvarov *nous* a *vous*: *j'achète*, *nous achetons*.
- 5 Slovesá končiace na *-é + spoluhlásku + er* (ako *espérer*) menia v kmeni koncové *e* na *è*, s výnimkou tvarov *nous* a *vous*: *j'espère*, *nous espérons*.
- 6 Slovesá končiace na *-ayer*, *-oyer*, *-uyer* (ako *payer*, *envoyer*, *s'ennuyer*) menia *y* na *i*, s výnimkou tvarov *nous* a *vous*: *je paie*, *nous payons*, *tu envoies*, *vous envoyez*.

◆ *en train de + infinitív*

Väzba má platnosť prítomného času. Používa sa na zdôraznenie, že niečo prebieha práve v čase prehovoru alebo písania:

C'est quoi, ce bruit? – Ils sont en train de refaire la chaussée.

Čo je to za hluk? – Práve robia nový povrch cesty.

◆ *depuis + prítomný čas*

...môžeme preložiť ako „od“ alebo „po dobu“. Tento tvar používame na vyjadrenie niečoho, čo určitú dobu prebiehalo a stále ešte prebieha.

J'habite au Canada depuis 1999.

Bývam v Kanade od roku 1999 (ešte tam bývam).

Ma sœur est infirmière depuis deux ans.

Moja sestra je zdravotnou sestrou už dva roky (a stále je).

8.2 Zložený minulý čas (*passé composé*)

Sloveso v zloženom minulom čase vyjadruje ukončený dej, ktorý sa konal v minulosti. Používa sa v rozhovore, v listoch a neformálnych rozprávaniach.

J'ai mangé une pomme.

Zjedol som jablko.

Ils sont venus me voir.

Prišli ma navštíviť.

Perfektum je tvorené dvoma časťami: prítomným časom pomocného slovesa *avoir* alebo *être* + minulým príchastím významového slovesa. Podrobnejšie viď 8.3, 8.4, 8.5 a 8.6. Záporné tvary perfekta sú v kapitole 12.6.

8.3 Minulé príchastie

Minulé príchastie sa používa v minulom čase a niektorých iných zložených časoch (viď 8.10, 8.14 a 9.3).

Pravidelný spôsob tvorenia minulého príchastia: vezmeme infinitív slovesa a zmeníme jeho koncovku:

- ◆ infinitívy končiace na *-er*: odoberte *-er* a pridajte *-é*
manger → *mangé* *parler* → *parlé*
- ◆ infinitívy končiace na *-ir*: odoberte *-ir* a pridajte *-i*
choisir → *choisi* *sortir* → *sorti*
- ◆ infinitívy končiace na *-re*: odoberte *-re* a pridajte *-u*
vendre → *vendu* *descendre* → *descendu*

Existujú výnimky z týchto pravidiel a tie sa budete musieť naučiť naspamäť. Niektoré bežné minulé prídastia:

<i>avoir</i> → <i>eu</i>	<i>naître</i> → <i>né</i>
<i>boire</i> → <i>bu</i>	<i>ouvrir</i> → <i>ouvert</i>
<i>conduire</i> → <i>conduit</i>	<i>pleuvoir</i> → <i>plu</i>
<i>connaître</i> → <i>connu</i>	<i>pouvoir</i> → <i>pu</i>
<i>courir</i> → <i>couru</i>	<i>prendre</i> → <i>pris</i>
<i>croire</i> → <i>cru</i>	<i>recevoir</i> → <i>reçu</i>
<i>devoir</i> → <i>dû</i>	<i>rire</i> → <i>ri</i>
<i>dire</i> → <i>dit</i>	<i>savoir</i> → <i>su</i>
<i>écrire</i> → <i>écrit</i>	<i>suivre</i> → <i>suivi</i>
<i>être</i> → <i>été</i>	<i>tenir</i> → <i>tenu</i>
<i>faire</i> → <i>fait</i>	<i>venir</i> → <i>venu</i>
<i>lire</i> → <i>lu</i>	<i>vivre</i> → <i>vécu</i>
<i>mettre</i> → <i>mis</i>	<i>voir</i> → <i>vu</i>
<i>mourir</i> → <i>mort</i>	<i>vouloir</i> → <i>voulu</i>

8.4 avoir + minulé prídastie

Väčšina slovies má v minulom čase *avoir* + minulé prídastie.

<i>j'</i>	<i>ai</i>	<i>chanté</i>	(spieval som atď.)
<i>tu</i>	<i>as</i>	<i>chanté</i>	
<i>il</i>	<i>a</i>	<i>chanté</i>	
<i>elle</i>	<i>a</i>	<i>chanté</i>	
<i>on</i>	<i>a</i>	<i>chanté</i>	
<i>nous</i>	<i>avons</i>	<i>chanté</i>	
<i>vous</i>	<i>avez</i>	<i>chanté</i>	
<i>ils</i>	<i>ont</i>	<i>chanté</i>	
<i>elles</i>	<i>ont</i>	<i>chanté</i>	

(Vid' 8.6 – zhoda minulého prídastia s *avoir*)

8.5 être + minulé prídastie

Pri niektorých slovesách tvoríme minulé čas pomocou *être*. Sú to väčšinou slovesá vyjadrujúce pohyb. Veľa z nich je možné naučiť sa ako dvojice:

<i>arriver/partir</i>	prísť/odísť
<i>entrer/sortir</i>	ísť dnu/ísť von
<i>aller/venir</i>	ísť/prísť
<i>monter/descendre</i>	stúpať/klesať
<i>devenir/rester</i>	stať sa (čím)/zostať
<i>naître/mourir</i>	narodiť sa/zomrieť
<i>revenir/retourner</i>	prísť späť/ísť späť
<i>rentrer</i>	ísť (niekam)/vrátiť sa domov
<i>tomber/se lever</i>	padat'/zdvihnúť sa

Všetky zvrátne slovesá tvoria minulé čas pomocou *être* (vid' 7.2).

<i>je</i>	<i>suis</i>	<i>sorti(e)</i>	(išiel som von.)
<i>tu</i>	<i>es</i>	<i>sorti(e)</i>	
<i>il</i>	<i>est</i>	<i>sorti</i>	
<i>elle</i>	<i>est</i>	<i>sortie</i>	
<i>on</i>	<i>est</i>	<i>sorti(e)(s)</i>	
<i>nous</i>	<i>sommes</i>	<i>sorti(e)s</i>	
<i>vous</i>	<i>êtes</i>	<i>sorti(e)(s)</i>	
<i>ils</i>	<i>sont</i>	<i>sortis</i>	
<i>elles</i>	<i>sont</i>	<i>sorties</i>	

8.6 Zhoda minulého prídastia

◆ S être

Ak je pomocným slovesom *être*, minulé prídastie sa zhoduje v rode a v čísle s podmetom vety. To znamená, že sa jeho koncovka mení. Pozorujte:

Paul: "Je suis **allé** en France."

Anne: "Je suis **allée** en France."

Prof: "Paul et Anne, vous êtes **allés** en France?"

Paul + Anne: "Oui, nous sommes **allés** en France."

On est **allés** en France."

Prof: "Anne et Lucie, vous êtes **allées** en France?"

Anne + Lucie: "Oui, nous sommes **allées** en France."

On est **allées** en France."

◆ S avoir

Minulé prídastie sa zvyčajne nemení, keď sa sloveso časuje s pomocným slovesom *avoir*.

V jednom prípade sa mení, a to, keď priamy predmet stojí pred slovesom. Tvar prídastia sa potom zhoduje s predmetom priamym v rode a v čísle (v ženskom rode je potrebné pridať *-e* a v množnom čísle *-s*).

Marc a acheté une veste.

Priamy predmet (*une veste*) je za slovesom **a acheté**, takže tu nie je žiadna zhoda minulého prídastia.

Où est la veste que Marc a achetée? Je ne l'ai pas vue.

Priamy predmet (que), ktorý zastupuje podst. meno *la veste*, stojí pred slovesom *a achetée*, a priame predmetové zámeno *l'* je pred slovesom *ai vue*, takže minulé prídavia sa s nimi zhodujú (*achetée, vue*). (Táto zhoda sa netýka nepriamych predmetov.)

8.7 Jednoduchý min. čas, imparfait

Imperfektum sa používa:

- 1 pri opise toho, ako niekto vyzeral, alebo aké niečo bolo v minulosti:

*Quand elle **était** petite, elle **avait** les cheveux blonds.*
Keď bola malá, mala svetlé vlasy.

*La maison où **j'habitais** **était** grande et moderne.*
Ten dom, v ktorom som býval, bol veľký a moderný.

- 2 pri opise nepretržitých alebo prerušovaných dejov v minulosti:

*Il **était** assis et il **écoutait** la radio.*
Sedel a počúval rádio.

*Mon frère **faisait** ses devoirs quand je suis arrivée.*
Keď som prišla domov, môj brat robil domáce úlohy.

- 3 pri opise niečoho, čo sa pravidelne stávalo v minulosti:

*Je **commençais** à huit heures tous les matins.*
Začínal som každé ráno o ôsmej.

*On **allait** voir ma grand-mère le dimanche.*
V nedeľu sme chodievali na návštevu k babičke.

- 4 s *depuis*, keď dej trval nejakú dobu, ale už sa skončil.

On habitait à Paris depuis un mois quand mon frère est né.

Bývali sme v Paríži už mesiac, keď sa môj brat narodil.

- 5 po *si* v návrhoch a podmienkových vetách:

*Si on **allait** à la piscine?*

A čo takto zísť na kúpalisko?

*Si tu **travillais** plus, tu aurais de meilleurs résultats.*

Keby si pracoval usilovnejšie, mal by si lepšie výsledky.

- 6 v nepriamej reči na vyjadrenie skutočnosti v minulosti:

Pierre: *"Je n'aime pas l'informatique".*

Hier, Pierre **a dit qu'il n'aimait pas** l'informatique.

Včera Peter hovoril, že nemá rád informatiku.

Imperfektum tvoríme od kmeňa slovesa: vezmeme tvar pre 1. osobu množného čísla v prítomnom čase a odstránime *-ons*.

regarder → *nous regardo~~ns~~* → *regard-*

aller → *nous allo~~ns~~* → *all-*

faire → *nous fais~~ons~~* → *fais-*

voir → *nous voy~~ons~~* → *voy-*

Jediná výnimka:

être → (*nous sommes*) → *ét-*

Potom pridáme správnu koncovku podľa toho, kto/čo je pôvodcom deja. Koncovky sú rovnaké pre všetky slovesá.

	koncovka	faire	commencer	être
je	-ais	faisais	commençais	étais
tu	-ais	faisais	commençais	étais
il/elle/on	-ait	faisait	commençait	était
nous	-ions	faisions	commencions	étions
vous	-iez	faisiez	commenciez	étiez
ils/elles	-aient	faisaient	commençaient	étaient

Slovesá ako *manger*, ktoré priberajú v 1. osobe množného čísla v prítomnom čase – *e*, a slovesá ako *prononcer*, ktoré menia *c* na *ç*, si ponechávajú tieto zmeny v imperfekte pred *a*. To zaisťuje výslovnosť *g* a *c* vo všetkých tvaroch; teda je *mangeais* (jedol som), je *commençais* (začínal som).

8.8 Zložený minulý čas alebo imperfektum?

Rozhodnúť sa, či použiť perfektum alebo imperfektum môže byť dosť ťažké.

- ◆ Keď hovoríme o dovriešom deji, ktorý sa stal v minulosti, použijete minulý čas zložený.

Je suis allée à Paris en avion.

Letela som do Paríža lietadlom.

J'ai mangé une pomme (et je n'ai plus faim).

Zjedol som jablko (*a už nie som hladný*).

- ◆ Keď opisujete, aké niečo bolo, alebo vyjadrujete svoj názor na minulosť, alebo hovoríte o tom, čo sa stávalo alebo pravidelne dialo v minulosti, pričom zdôrazňujete priebeh deja, použijete imperfektum.

La leçon était un peu dure mais super!

Táto lekcija bola trochu ťažká, ale skvelá!

Elle se levait à sept heures tous les jours.

Vstávala o sedmej každé ráno.

Les touristes arrivaient par petits groupes tout au long de la journée.

Turisti prichádzali v malých skupinkách po celý deň.

Vid' *depuis* + imperfektum v 8.7.

8.9 venir de + infinitiv

- ◆ Ak chcete povedať, že ste „práve urobili“ niečo, použijete prítomný čas *venir* + *de* + infinitiv.

Je viens de prendre une douche.

Práve som sa osprchoval.

Nous venons de laisser un message.

Práve sme zanechali správu.

- ◆ Ak chcete povedať, že ste niečo „práve urobili v minulosti“, použite *venir* v imperfekte nasleduje *de + infinitív*.
Il venait de sortir quand son patron a téléphoné.
Práve odišiel, keď jeho šéf zavolať.

8.10 Predminulý čas (plusquamperfektum)

Predminulý čas sa používa pre udalosti alebo deje, ktoré nastali pred iným minulým dejom.

Je suis arrivée trop tard, mes copains étaient déjà partis.

Prišla som neskoro, moji kamaráti už odišli.

Le prof m'a dit qu'il m'avait donné une bonne note.

Učiteľ mi povedal, že mi dal dobrú známku.

Ils s'étaient bien préparés pour l'entretien.

Dobre sa na ten pohovor pripravili.

Predminulý čas je časom zloženým rovnako ako *passé composé*, tvorí sa pomocou *avoir* alebo *être* – ale v imperfekte – a minulého príchastia.

(Vid' 8.3 minulé príchastia a 8.6 zhody)

s avoir	s être
<i>j'avais chanté (spieval som atď.)</i>	<i>j'étais allé(e) (išiel/išla som atď.)</i>
<i>tu avais chanté</i>	<i>tu étais allé(e)</i>
<i>il/elle/on avait chanté</i>	<i>il/elle/on était allé(e)(s)</i>
<i>nous avions chanté</i>	<i>nous étions allé(e)s</i>
<i>vous aviez chanté</i>	<i>vous étiez allé(e)(s)</i>
<i>ils/elles avaient chanté</i>	<i>ils/elles étaient allé(e)s</i>

8.11 Minulý historický čas (passé simple)

Minulý historický čas sa používa v historických a literárnych textoch, novinách a časopisoch tam, kde by sa v každodennom jazyku použil zložený minulý čas (*passé composé*). Najviac sú používané tvary *il/elle* a *ils/elles*.

Louis XIV régna de 1643 à 1715. Il fut roi de France pendant 72 ans.

Ludvig štrnásty vládol od roku 1643 do 1715. Bol kráľom Francúzska 72 rokov.

Ils se levèrent et partirent ensemble.

Vstali a odišli spoločne.

Ils vécut heureux et eurent beaucoup d'enfants.

Žili šťastne a mali veľa detí.

Minulý historický čas je tvorený od kmeňa slovesa (infinitív mínus koncovka *-er/-ir/-re*) pripojením nasledujúcich koncoviek:

	-er slovesa	-re/-ir slovesa
<i>je</i>	<i>-ai</i>	<i>-is</i>
<i>tu</i>	<i>-as</i>	<i>-is</i>
<i>il/elle/on</i>	<i>-a</i>	<i>-it</i>
<i>nous</i>	<i>-âmes</i>	<i>-îmes</i>
<i>vous</i>	<i>-âtes</i>	<i>-îtes</i>
<i>ils/elles</i>	<i>-èrent</i>	<i>-irent</i>

Veľa bežných slovíčok je nepravidelných:

avoir *j'eus, tu eus, il eut, nous eûmes, vous eûtes, ils eurent*

être *je fus, tu fus, il fut, nous fûmes, vous fûtes, ils furent*

venir *je vins, tu vins, il vint, nous vîmes, vous vîtes, ils vinrent*

8.12 Budúci čas (futur simple)

Budúci čas sa používa:

- 1 pri opise plánov do budúcnosti:

Bientôt, il ira habiter en France.

Čoskoro pôjde do Francúzska a bude tam bývať.

- 2 na vyjadrenie názoru, aká bude budúcnosť:

Dans moins de 10 ans, tout le monde aura accès à l'Internet.

Skôr než o 10 rokov budú mať všetci prístup na Internet.

- 3 na vyjadrenie, čo sa stane, ak...:

Si j'ai mon bac, j'irai à l'université.

Ak urobím maturitu, pôjdem na univerzitu.

- 4 pri udelení rozkazov:

Vous ferez une rédaction sur le thème de la pollution.

Napíšete esej o znečisťovaní.

- 5 na vyjadrenie, čo sa stane, keď... alebo akonáhle...:

Vo francúzštine sa používa budúci čas (rovnako ako v slovenčine) po časových spojkách:

Quand ils arriveront, on se mettra tout de suite à table.

Keď prídu, hneď si sadneme k stolu.

Dites-lui de me contacter dès qu'il aura ses résultats.

Povedz mu, aby ma kontaktoval, akonáhle bude mať výsledky.

Na vytvorenie budúceho času pridajte nasledujúce koncovky k infinitívu pravidelných slovíčok (ak sa končí infinitív na *-e*, najskôr toto *-e* odpojte):

	(koncovka)	regarder	répondre
<i>je</i>	<i>-ai</i>	<i>regarderai</i>	<i>répondrai</i>
<i>tu</i>	<i>-as</i>	<i>(pozriem sa)</i> <i>regarderas</i>	<i>(odpoviem)</i> <i>répondras</i>
<i>il/elle/on</i>	<i>-a</i>	<i>regardera</i>	<i>répondra</i>
<i>nous</i>	<i>-ons</i>	<i>regarderons</i>	<i>répondrons</i>
<i>vous</i>	<i>-ez</i>	<i>regarderez</i>	<i>répondrez</i>
<i>ils/elles</i>	<i>-ont</i>	<i>regarderont</i>	<i>répondront</i>

Bežné nepravidelné slovesá:

<i>aller</i>	<i>j'irai</i>	<i>il faut</i>	<i>il faudra</i>
<i>avoir</i>	<i>j'aurai</i>	<i>pouvoir</i>	<i>je pourrai</i>
<i>devoir</i>	<i>je devrai</i>	<i>savoir</i>	<i>je saurai</i>
<i>envoyer</i>	<i>j'enverrai</i>	<i>venir</i>	<i>je viendrai</i>
<i>être</i>	<i>je serai</i>	<i>voir</i>	<i>je verrai</i>
<i>faire</i>	<i>je ferai</i>	<i>vouloir</i>	<i>je voudrai</i>

Pri niektorých slovesách dochádza k drobným zmenám v pravopise:

- slovesá končiace na *-eler* zdvojujú *-l*:
appeler j'appellerai, nous appellerons
- slovesá končiace na *-e* + samohlásku + *er* menia prvé *e* na *è*: *acheter j'achèterai, nous achèterons*
- slovesá končiace na *-ayer, -oyer, -uyer* menia *y* na *i*:
payer je paierai, nous paierons
nettoyer je nettoierai, nous nettoierons
essuyer j'essuierai, nous essuierons

8.13 Iné spôsoby vyjadrovania budúcnosti

- ◆ **aller + infinitív: le futur proche**
Ak hovoríme o niečom, čo sa určite stane v blízkej budúcnosti, použijeme *aller*, za ktorým nasleduje infinitív.
Je vais regarder le film ce soir.
Dnes večer sa pozriem na ten film.
Il va travailler ce week-end.
Tento víkend bude pracovať.
- ◆ **je voudrais/j'aimerais/je pense/j'envisage de + infinitív**
Ak hovoríme o plánoch do budúcnosti, ktorých splnenie nie je isté, tzn. prania, ambície alebo sny:
Je voudrais rentrer dans l'armée de l'air.
Rád by som sa vrátil do vojenského letectva.
J'aimerais aller à Paris le week-end prochain.
Rád by som išiel budúci víkend do Paríža.
Je pense acheter un vélo cet été.
Plánujem, že si kúpim tohto roku v lete bicykel.

◆ Prítomný čas

Prítomný čas použijeme vo vzťahu k udalosti vo veľmi blízkej budúcnosti alebo k niečomu, čo je viac než pravdepodobné.

Tu sors ce soir? – Oui, je retrouve Annie en ville.

Ideš dnes večer von? – Áno, stretnem sa s Annie v meste.

Je vais à l'université de Leeds l'année prochaine.

Budúci rok idem na univerzitu v Leeds.

8.14 Predbudúci čas

Predbudúci čas sa používa vo vzťahu k deju alebo udalosti, ktoré nastanú pred iným dejom v budúcnosti. Je tvorený *avoir* alebo *être* v budúcom čase a minulým prídavným.

Est-ce qu'il aura fini de travailler quand la fête commencera?

Bude mať hotovú prácu, kým začne večierok?

Je serai partie quand il arrivera.

Odídem/Budem preč, kým on príde.

9 Slovesné spôsoby: imperatív, kondicionál, konjunktív

9.1 Imperatív (rozkazovací spôsob)

Imperatív sa používa:

- 1 na vyjadrenie rozkazov:
Viens ici! Pod' sem!
- 2 na vyjadrenie inštrukcií:
Mélangez les œufs et la farine.
Zmiešajte vajce s múkou!
- 3 pri udeľovaní rád a pri vyjadrení návrhov:
Va au cinéma si tu t'ennuies.
Chod' do kina, ak sa nudíš!
Essayez de manger quelque chose.
Skúste niečo zjesť!
Allons voir Catherine.
Podme navštíviť Katarínu!

Rozkazovací spôsob sa tvorí od 2. osoby jednotného alebo množného čísla v prítomnom čase, používa sa bez tvaru podmetového zámene. V slovesách *-er* vynechávame koncové *-s* v tvare *tu*.

<i>Tu éteins la télé.</i>	Éteins la télé.	Vypni televíziu!
<i>Tu restes ici.</i>	Reste ici.	Zostaň tu!
<i>Vous venez avec moi.</i>	Venez avec moi.	Podte so mnou!
<i>Nous y allons tous.</i>	Allons-y tous!	Podme tam všetci!

Pri väčšine slovies sa tvorí imperatív pravidelne, existuje niekoľko výnimiek:

avoir aie, ayez (ayons)

être

sois, soyez (soyons)

savoir

sache, sachez (sachons)

vouloir

veuillez

Sachez que c'est interdit.

Vedzte, že je to zakázané.

Veillez attacher vos ceintures.

Prosím, zapnite si bezpečnostné pásy.

Ak chceme vytvoriť záporný rozkaz, obklopíme kladný rozkaz výrazmi *ne ... pas*:

Ne regarde pas!

Nepozerať sa!

Ne touchez pas!

Nedotýkajte sa!

Imperatív zvratných slovies vid' 7.2.

9.2 Kondicionál (podmieňovací spôsob)

Prítomný kondicionál sa používa:

1 Na vyjadrenie prania alebo návrhu:

Je voudrais travailler dans un bureau.

Rád by som pracoval v kancelárii.

Elle devrait faire des études à l'étranger.

Mala by ísť študovať do cudziny.

Je prendrais bien un café.

Rád by som si dal kávu.

2 k zdvorilej žiadosti:

Pourriez-vous me dire où est la mairie?

Mohli by ste mi povedať, kde je radnica?

3 vo vzťahu k deju, ktorý závisí na inom deji alebo situácii:

J'irais chercher les enfants si j'avais une voiture.

Išiel by som po deti, keby som mal auto.

Na vytvorenie kondicionálu použijeme rovnaký kmeň ako pre budúci čas (infinitív slovesa, zbavený *-e* v *-re* slovesách) a pridáme rovnaké koncovky ako pri imperfekte (vid' 8.7).

	koncovka	finir	prendre
<i>je</i>	-ais	<i>finirais</i> (skončil by som)	<i>prendrai</i> (vzal by som si)
<i>tu</i>	-ais	<i>finirais</i>	<i>prendrais</i>
<i>il/elle/on</i>	-ait	<i>finirait</i>	<i>prendrait</i>
<i>nous</i>	-ions	<i>finirions</i>	<i>prendrions</i>
<i>vous</i>	-iez	<i>finiriez</i>	<i>prendriez</i>
<i>ils/elles</i>	-aient	<i>finiraient</i>	<i>prendraient</i>

Zoznam bežných nepravidelných slovies v kondicionáli je na stranách 147–151.

◆ Minulý kondicionál

Používame ho, keď chceme povedať, čo by sa bolo stalo, keby boli splnené určité podmienky (ale vlastne sa to nestalo). Tvorí sa kondicionálom slovesa *avoir* alebo *être* a minulým prídavným.

Nous aurions gagné le match si...

Boli by sme vyhrali ten zápas, keby...

Il serait venu s'il avait pu.

Bol by prišiel, keby mohol.

◆ Kondicionál minulý slovies *devoir* a *pouvoir* sú užitočné tvary, keď chceme povedať, že sa niečo „malo“ alebo „mohlo“ urobiť:

J'aurais dû y aller.

Mal som tam ísť.

Vous auriez pu participer.

Mohli ste sa zúčastniť.

9.3 Konjunktív

Konjunktív sa používa na vyjadrenie toho, čo si myslíme, čo cítime, čo si prajeme, a ako nazeráme na udalosti a deje (neistota, možnosť, pravdepodobnosť, nemožnosť atď.). Slovesá v konjunktíve sa zvyčajne objavujú vo vedľajšej vete uvedenej spojkou *que*. Existujú 4 časy konjunktívu, ale prítomný a minulý konjunktív sa používajú najčastejšie.

Používa sa:

1 po slovesách vyjadrujúcich pocit alebo názor:

– obľúbené a uprednostňované veci: *aimer* (*mieux*) *que*, *préférer que*

Je n'aime pas que tu mentes.

Nepáči sa mi, že klameš.

Je préfère qu'il parte demain.

Bol by som radšej, keby odišiel zajtra.

J'aime mieux qu'il parte demain.

Bol by som radšej, keby odišiel zajtra.

– pochybnosť alebo obavu: *douter que*, *avoir peur que*, *ne pas être sûr que**, *ne pas penser que**

* Tieto slovesá nepotrebujú konjunktív, ak sú v kladnej oznamovacej vete bez *ne ... pas*, napr. *je pense qu'il vient ce soir.*

– pranie, vôľu, nutnosť: *vouloir que*, *ordonner que*, *exiger que*, *souhaiter que*

Je voudrais que tu partes avec moi.

Chcel by som, aby si odišiel so mnou.

*Le docteur ordonne que vous **restiez** au lit.*
Lekár prikazuje, aby ste zostali v posteli.

- ľútosť a pocit šťastia: *regretter que, être content que*
Ils regrettent que tu ne sois pas là.
Je im ľúto, že tu nie si.

*Moi, je suis contente qu'elle **soit** loin.*
Ja som šťastná, že je ďaleko odtiaľto.

- 2 po neosobných väzbách ako sú *il faut que, il est possible que, il est important que, il vaut mieux que, il semble que, il est essentiel que*:

*Il faut que tu **ailles** à la poste.*
Musíš ísť na poštu.

Il vaut mieux que vous restiez à la maison.
Mali by ste radšej zostať doma.

Il semble qu'elle ne soit pas d'accord.
Zdá sa, že (ona) nesúhlasí.

Il est important que nous arrivions à l'heure.
Je dôležitá, aby sme prišli včas.

- 3 po určitých spojkách, ktoré vyjadrujú...
 - čas: *avant que* (pred), *jusqu'à ce que* (dokiaľ)
*Je veux partir avant qu'il **rentre**.*
Chcem odísť, kým sa on vráti.
 - prípustku: *bien que* (hoci), *quoique* (hoci)
*Il est resté très simple bien qu'il **soit** très riche.*
Zostal skromným, hoci je veľmi bohatý.
 - cieľ, účel: *afin que* (aby), *pour que* (aby)
*Je fais ça pour que tu **ailles** mieux.*
Urobím to (preto), aby sa ti darilo lepšie.
 - podmienku: *à condition que* (pod podmienkou, že),
pourvu que (za predpokladu, že), *à moins que* (ibaže by)
*J'irai à la cérémonie à condition que tu **viennes** avec moi.*
Pôjdem na ten obrad pod podmienkou, že pôjdeš so mnou.
- 4 po vzťažnom zámene (*qui* alebo *que*) ak je za superlatívom alebo záporom:

*C'est le plus joli bébé que je **connaisse**.*
Je to najkrajšie bábätko, aké poznám.

*Je n'ai rien qui **puisse** t'aider.*
Nemám nič, čo by ti mohlo pomôcť.
- 5 po *que* na začiatku vety:

*Qu'elle **revienne** ou non, je m'en moque.*
Nezáleží mi na tom, či sa vráti alebo nie.
- 6 po *qui que, quel que, quoi que, où que*:

Qui que ce soit, je ne suis pas là!
Nech je to ktokoľvek, nie som doma!

Quel que soit le prix, je l'achète.
Kúpim to, nech je cena akákoľvek.

Où que tu ailles, je te suivrai.
Kamkoľvek pôjdeš, budem ťa nasledovať.

Quoi que je fasse, ils me critiquent.
Nech robím čokoľvek, kritizujú ma.

Prítomný konjunktív vytvoríme tak, že vezmeme tvar *ils* prítomného času, odpojíme koncové *-ent* a pripojíme tieto koncovky:

	koncovky	aimer	finir
je	e	<i>que j'aime</i>	<i>que je finisse</i>
tu	es	<i>que tu aimes</i>	<i>que tu finisses</i>
il/elle/on	e	<i>qu'il aime</i>	<i>qu'il finisse</i>
nous	ions	<i>que nous aimions</i>	<i>que nous finissions</i>
vous	iez	<i>que vous aimiez</i>	<i>que vous finissiez</i>
ils/elles	ent	<i>qu'ils aiment</i>	<i>qu'ils finissent</i>

Bežné nepravidelné slovesá vid' tabuľka na stranách 147–151:

aller	<i>que j'aille, nous allions</i>
avoir	<i>que j'aie, nous ayons</i>
croire	<i>que je croie, nous croyions</i>
devoir	<i>que je doive, nous devions</i>
écrire	<i>que j'écrive, nous écrivions</i>
être	<i>que je sois, nous soyons</i>
faire	<i>que je fasse, nous fassions</i>
pouvoir	<i>que je puisse, nous puissions</i>
prendre	<i>que je prenne, nous prenions</i>
recevoir	<i>que je reçoive, nous recevions</i>
savoir	<i>que je sache, nous sachions</i>
venir	<i>que je vienne, nous venions</i>
voir	<i>que je voie, nous voyions</i>
vouloir	<i>que je veuille, nous voulions</i>

◆ Minulý konjunktív

Je to zložený čas tvorený **prítomným časom** *avoir* alebo *être* v konjunktíve a minulým prídavným. Vzťahuje sa k niečomu, čo sa (možno) stalo.
Il est possible qu'elle soit déjà partie.
Je možné, že už odišla.

Je ne suis pas certain qu'elle ait pu tout finir hier soir.
Nie som si istý, že to včera večer zvládla všetko dokončiť.

◆ Konjunktív imperfekta

Používa sa zriedka, ale musíte byť schopní poznať ho vo písanej francúzštine podobne ako napr. minulý historický čas (viď 8.11).

imperfekta: *Les enfants étaient aidés par l'association.*
(bolo im pomáhané)

predminulom: *Les enfants avaient été aidés par l'association.*
(bola im preukázaná pomoc, než sa stalo niečo iné)

Aby ste sa trpnému rodu vyhli:

– použite *on*:

Les limitations de vitesse ne sont pas respectées. →

On ne respecte pas les limitations de vitesse.

Obmedzenie rýchlosti sa nedodržiava.

– použite vetu v činnom rode:

La maison a été cambriolée par deux hommes. →

Deux hommes ont cambriolé la maison.

Dom vykradli dvaja muži.

– použite zvrtné sloveso:

Trpný rod sa vo francúzštine často nepoužíva. →

Le passif n'est pas beaucoup utilisé en français. →

Le passif ne s'utilise pas beaucoup en français.

Poznámka: Niektoré slovesá sa nemôžu používať v trpnom rode: zvrtné slovesá a slovesá bez priameho predmetu, napr. *aller, décider de, demander de*.

Bol som požiadaný, aby som sa zúčastnil debaty o rasizme. →

On m'a demandé de participer à un débat sur le racisme.

Il ne parle jamais en français.

Nikdy nehovorí po francúzsky.

Elle ne mange rien.

Nič nejé.

Je ne connais personne ici.

Nikoho tu nepoznám.

Nous n'y allons plus.

Už tam nechodíme.

◆ Keď použijeme *ne* + zápor s podstatným menom, musíme *un/une/des* nahradiť *de* alebo *d'*:

Il n'y a pas de pizza/de gâteau/de chips.

Pizza/Torta/Zemiačiky už nie je/nie sú.

Il n'y a plus de timbres.

Známky už nie sú./Žiadne známky nezostali.

Je n'ai jamais d'argent.

Nikdy nemám peniaze.

◆ Druhú časť záporného tvaru môžeme použiť bez *ne* v krátkych frázach bez slovík:

Tu as déjà travaillé? Non, jamais.

Už si niekedy pracoval? Nie, **nikdy**.

Qu'est-ce que vous voulez? Rien.

Čo chcete? **Nič**.

Qui est dans la salle de classe? Personne.

Kto je v triede? **Nikto**.

12 Zápory

12.1 ne ... pas

Tento záporný tvar sa používa tam, kde by ste použili *ne*-. Vo francúzštine sú na to potrebné dve slová: *ne* a *pas*, ktoré sa vložia pred a za slovesá.

ne → *n'* pred samohláskou alebo nemým *h*

Je ne suis pas français.

Nie som Francúz.

Ils n'habitent pas à Londres.

Nebývajú v Londýne.

12.2 ne ... jamais, ne ... rien, ne ... personne, ne ... plus

Tieto tvary záporu sa tiež dávajú pred a za slovesá:

<i>ne/n' ... jamais</i>	nikdy
<i>ne/n' ... rien</i>	nič
<i>ne/n' ... personne</i>	nikto
<i>ne/n' ... plus</i>	nie dlhšie, nie viac, už nie

12.3 ne ... aucun

Znamená to „žiadny...“ alebo „ani jediný...“ *Aucun* je v zhode s podstatným menom, ktoré za ním nasleduje.

	masculine	feminine
<i>singular</i>	<i>aucun</i>	<i>aucune</i>
<i>plural</i>	<i>aucuns</i>	<i>aucunes</i>

Il n'a aucun ami.

On nemá žiadneho priateľa.

Je n'ai aucune idée.

Nemám žiadny nápad./Nemám tušenie.

12.4 ne... ni... ni...

Toto znamená ani ... ani...; *ne* je v postavení pred slovesom a *ni* za slovesom (dvakrát):

Il n'a ni mère ni père.

On nemá ani matku ani otca.

Je ne connais ni Anne ni son frère.

Nepoznám ani Annu ani jej brata.

12.5 ne ... que

Jeden spôsob, ako povedať „iba“, je vložiť *ne ... que* (*qu'* pred samohláskou alebo nemým *h*) okolo slovesa.

Je n'aime qu'un sport.

Mám rád iba jeden šport.

On ne travaillera que le samedi matin.

Budeme pracovať iba v sobotu dopoludnia.

Il n'avait qu'un ami.

Mal len jedného priateľa.

12.6 Zápory + perfektum

V zloženom minulom čase *ne* alebo *n'* stojí pred pomocným slovesom *avoir* alebo *être*:

◆ *pas/plus/jamais/rien* je pred minulým prídavným:

Je n'ai pas fait la lessive.

Neprala som.

On n'a rien mangé.

Nič sme nejedli.

◆ *personne/que/ni... ni.../aucun* je za minulým prídavným:

Nous n'avons vu personne.

Nikoho sme nevideli.

Elle n'a attendu que cinq minutes.

Čakala len päť minút.

12.7 Zápor + sloveso + infinitív

Ne/n' je pred prvým slovesom a *pas* pred druhým slovesom (v infinitíve):

Je n'aime pas aller au cinéma.

Nerád chodím do kina.

On ne peut pas lire ce roman.

Nemôžeme čítať tento román.

Vid' 7.2 – zvrtné slovesá v zápore a 9.1 – záporný rozkazovací spôsob

13 Tvorba otázok

Existujú štyri spôsoby tvorenia otázok:

1 zdvihnutie hlasu na konci oznamovacej vety, t. j. intonáciou:

Tu vas au cinéma?

Ideš do kina?

2 tak, že začneme *est-ce que...*:

Est-ce que tu vas au cinéma?

Ideš do kina?

3 výmenou poradia slovesa a podmetu:

Vas-tu au cinéma?

Ideš do kina?

Va-t-il venir avec nous?*

Pôjde s nami?

* Niekedy sa pre uľahčenie výslovnosti pridáva *-t-* medzi dve samohlásky:

A-t-il parlé au prof?

Hovoriť s učiteľom?

Que pense-t-elle?

Čo si (ona) myslí?

4 použitím opytovacích zámen:

◆ kto *qui*

Qui t'a dit ça?

Kto ti to povedal?

Avec qui y vas-tu?

S kým tam ideš?

Qui est-ce qui vient ce soir?

Kto dnes večer príde?

Qui est-ce que tu as invité?

Koho si pozval?

◆ čo *que (qu')/quoi*

Que désirez-vous?

Čo si prajete?

Qu'as-tu acheté?

Čo si kúpil?

Qu'est-ce qu'il t'a dit?

Čo ti povedal?

C'est quoi?

Čo je to?

Avec quoi on mange ça?

S čím sa to je?

◆ ktorý *quel/quelle/quels/quelles*

(v zhode v rode a čísle)

Quel âge as-tu?

Kolko máš rokov?

Quels exercices faut-il faire?

Ktoré cvičenie musíme vypracovať?

C'est à quelle page?

Na ktorej strane to je?

Quelles chaussures préfères-tu?

Ktoré topánky sa ti viac páčia?

◆ ktorý **lequel/laquelle/lesquels/lesquelles**

Je cherche un hôtel. Lequel me recommandez-vous?

Hľadám nejaký hotel. Ktorý mi doporučujete?

Laquelle de ces demandes d'emploi est la meilleure?

Ktorá z týchto žiadostí o prácu je najlepšia?

◆ Použitie iných opytovacích zámen

kolko

Combien as-tu payé?

ako

Comment as-tu payé?

kde

Où as-tu payé?

prečo

Pourquoi as-tu payé?

kedy

Quand as-tu payé?

Môžeme ich použiť

– na začiatku vety, rovnako ako vo vyššie uvedených príkladoch

– na konci vety, s výnimkou *pourquoi*:

Tu as payé combien/comment/où/quand?

– na začiatku, ak pridáme *est-ce que*:

Combien/Comment/Où/Pourquoi/Quand est-ce que tu as payé?

14 Priama a nepriama reč

◆ Priama reč vyjadruje, čo niekto povedal (doslovne):

Le prof dit: "Faites l'activité 4." Un élève demande:

"Il faut la faire pour quand?"

Léa a dit: "J'ai fait un stage en France".

Nezabudnite použiť dvojbodky a úvodzovky. Použite slovesá ako sú: *dire, demander, ajouter, s'écrier*.

◆ Nepriama reč sa používa na vysvetlenie, čo niekto hovorí, bez toho, aby sme ho citovali v úvodzovkách.

Le prof dit de faire l'activité 4. Un élève demande pour quand il faut la faire.

Léa a dit qu'elle avait fait un stage en France.

◆ Ak prechádzame z priamej reči na nepriamu, je nutné spraviť niektoré zmeny (použiť *que*, použiť opytovacie slová, zmeny v zámenách a časoch).

Mon père s'est écrié: "J'ai perdu mon porte-feuille!"

Mon père s'est écrié qu'il avait perdu son porte-feuille.

Le serveur a demandé: "Vous pouvez me payer?"

Le serveur a demandé si on pouvait le payer.

15 Tabuľky slovies

infinitif		présent	passé composé	passé simple	futur simple	conditionnel	subjonctif
<i>slovesá na -er</i>	je/j'	parle	ai parlé	parlai	parlerai	parlerais	parle
	tu	parles	as parlé	parlas	parleras	parlerais	parles
parler	il/elle/on	parle	a parlé	parla	parlera	parlerait	parle
<i>hovoríť</i>	nous	parlons	avons parlé	parlâmes	parlerons	parlerions	parlions
	vous	parlez	avez parlé	parlâtes	parlerez	parleriez	parliez
	ils/elles	parlent	ont parlé	parlèrent	parleront	parleraient	parlent
<i>slovesá na -ir</i>	je/j'	finis	ai fini	finis	finirai	finirais	finisse
	tu	finis	as fini	finis	finiras	finirais	finisses
finir	il/elle/on	finit	a fini	finit	finira	finirait	finisse
<i>skončiť</i>	nous	finissons	avons fini	finîmes	finirons	finirions	finissions
	vous	finissez	avez fini	finîtes	finirez	finiriez	finissiez
	ils/elles	finissent	ont fini	finirent	finiront	finiraient	finissent
<i>slovesá na -re</i>	je/j'	réponds	ai répondu	répondis	répondrai	répondrais	réponde
	tu	réponds	as répondu	répondis	répondras	répondrais	répondes
répondre	il/elle/on	répond	a répondu	répondit	répondra	répondrait	réponde
<i>odpovedať</i>	nous	répondons	avons répondu	répondîmes	répondrons	répondrions	répondions
	vous	répondez	avez répondu	répondîtes	répondrez	répondriez	répondiez
	ils/elles	répondent	ont répondu	répondirent	répondront	répondraient	répondent
aller	je/j'	vais	suis allé(e)	allai	irai	irais	aille
<i>ísť</i>	tu	vas	es allé(e)	allas	iras	irais	ailles
	il/elle/on	va	est allé(e)(s)*	alla	ira	irait	aille
	nous	allons	sommes allé(e)s	allâmes	irons	irions	allions
	vous	allez	êtes allé(e)(s)	allâtes	irez	iriez	alliez
	ils/elles	vont	sont allé(e)s	allèrent	iront	iraient	aillent
avoir	je/j'	ai	ai eu	eus	aurai	aurais	aie
<i>mať</i>	tu	as	as eu	eus	auras	aurais	aies
	il/elle/on	a	a eu	eut	aura	aurait	ait
	nous	avons	avons eu	eûmes	aurons	aurions	ayons
	vous	avez	avez eu	eûtes	aurez	auriez	ayez
	ils/elles	ont	ont eu	eurent	auront	auraient	aient
battre	je/j'	bats	ai battu	battis	battrai	battrais	batte
<i>tľčať</i>	tu	bats	as battu	battis	battras	battrais	battes
	il/elle/on	bat	a battu	battit	battra	battrait	batte
	nous	battons	avons battu	battîmes	battrons	battrions	battions
	vous	battez	avez battu	battîtes	battrez	battriez	battiez
	ils/elles	battent	ont battu	battirent	battront	battraient	battent
boire	je/j'	bois	ai bu	bus	boirai	boirais	boive
<i>piť</i>	tu	bois	as bu	bus	boiras	boirais	boives
	il/elle/on	boit	a bu	but	boira	boirait	boive
	nous	buvons	avons bu	bûmes	boirons	boirions	buvions
	vous	buvez	avez bu	bûtes	boirez	boiriez	buviez
	ils/elles	boivent	ont bu	burent	boiront	boiraient	boivent
comprendre		viz prendre					
<i>rozumieť</i>	je/j'	comprends	ai compris	compris	comprendrai	comprendrais	comprenne

* Pri slovesách, ktoré majú pomocné sloveso *être*, je potrebné dbať v príchastí minulom na zhodu s podmetom. Zámeno *on* sa v hovorovej francúzštine používa miesto *nous*, príchastie, ktoré sa k nemu vzťahuje, nesie znak množného čísla (-s), prípadne aj znak ž. r. (-es).

Gramatika

infinitif		présent	passé composé	passé simple	futur simple	conditionnel	subjonctif
conduire <i>riadiť</i>	je/j'	conduis	ai conduit	conduisis	conduirai	conduirais	conduise
	tu	conduis	as conduit	conduisis	conduiras	conduirais	conduises
	il/elle/on	conduit	a conduit	conduisit	conduira	conduirait	conduise
	nous	conduisons	avons conduit	conduisîmes	conduirons	conduirions	conduisions
	vous	conduisez	avez conduit	conduisîtes	conduirez	conduiriez	conduisiez
	ils/elles	conduisent	ont conduit	conduisirent	conduiront	conduiraient	conduisent
connaître <i>vedieť</i>	je/j'	connais	ai connu	connus	connaîtrai	connaîtrais	connaisse
	tu	connais	as connu	connus	connaîtras	connaîtrais	connaises
	il/elle/on	connaît	a connu	connut	connaîtra	connaîtrait	connaisse
	nous	connaissons	avons connu	connûmes	connaîtrons	connaîtrions	connaissons
	vous	connaissez	avez connu	connûtes	connaîtrez	connaîtriez	connaissez
	ils/elles	connaissent	ont connu	connurent	connaîtront	connaîtraient	connaissent
craindre <i>bát'sa</i>	je/j'	crains	ai craint	craignis	craindrai	craindrais	craigne
	tu	crains	as craint	craignis	craindras	craindrais	craignes
	il/elle/on	craint	a craint	craignit	craindra	craindrait	craigne
	nous	craignons	avons craint	craignîmes	craindrons	craindrions	craignons
	vous	craignez	avez craint	craignîtes	craindrez	craindriez	craigniez
	ils/elles	craignent	ont craint	craignirent	craindront	craindraient	craignent
croire <i>verieť</i>		ako voir					
	je/j'	crois	ai cru	crus	croirai	croirais	croie
devoir <i>musieť</i>	je/j'	dois	ai dû	dus	devrai	devrais	doive
	tu	dois	as dû	dus	devras	devrais	doives
	il/elle/on	doit	a dû	dut	devra	devrait	doive
	nous	devons	avons dû	dûmes	devrons	devrions	devions
	vous	devez	avez dû	dûtes	devrez	devriez	deviez
	ils/elles	doivent	ont dû	durent	devront	devraient	doivent
dire <i>povedať</i>	je/j'	dis	ai dit	dis	dirai	dirais	dise
	tu	dis	as dit	dis	diras	dirais	dises
	il/elle/on	dit	a dit	dit	dira	dirait	dise
	nous	disons	avons dit	dîmes	dirons	dirions	disions
	vous	dites	avez dit	dîtes	direz	diriez	disiez
	ils/elles	disent	ont dit	dirent	diront	diraient	disent
dormir <i>spat'</i>	je/j'	dors	ai dormi	dormis	dormirai	dormirais	dorme
	tu	dors	as dormi	dormis	dormiras	dormirais	dormes
	il/elle/on	dort	a dormi	dormit	dormira	dormirait	dorme
	nous	dormons	avons dormi	dormîmes	dormirons	dormirions	dormions
	vous	dormez	avez dormi	dormîtes	dormirez	dormiriez	dormiez
	ils/elles	dorment	ont dormi	dormirent	dormiront	dormiraient	dorment
écrire <i>písat'</i>	je/j'	écris	ai écrit	écrivis	écrirai	écrirais	écrive
	tu	écris	as écrit	écrivis	écriras	écrirais	écrives
	il/elle/on	écrit	a écrit	écrivit	écrira	écrirait	écrive
	nous	écrivons	avons écrit	écrivîmes	écrivons	écrivions	écrivions
	vous	écrivez	avez écrit	écrivîtes	écrirez	écririez	écriviez
	ils/elles	écrivent	ont écrit	écrivirent	écriront	écriraient	écrivent
être <i>byť</i>	je/j'	suis	ai été	fus	serai	serais	sois
	tu	es	as été	fus	seras	serais	sois
	il/elle/on	est	a été	fut	sera	serait	soit
	nous	sommes	avons été	fûmes	serons	serions	soyons
	vous	êtes	avez été	fûtes	seriez	seriez	soyez
	ils/elles	sont	ont été	furent	seront	seraient	soient

infinitif		présent	passé composé	passé simple	futur simple	conditionnel	subjonctif
faire <i>robiť</i>	je/j'	fais	ai fait	fis	ferai	ferais	fasse
	tu	fais	as fait	fis	feras	ferais	fasses
	il/elle/on	fait	a fait	fit	fera	ferait	fasse
	nous	faisons	avons fait	fîmes	ferons	ferions	fassions
	vous	faites	avez fait	fîtes	feriez	feriez	fassiez
	ils/elles	font	ont fait	firent	feront	feraient	fassent
falloir <i>byť treba</i>	il	faut	a fallu	fallut	faudra	faudrait	faille
se lever <i>vstať</i>	je	me lève	me suis levé(e)	me levai	me lèverai	me lèverais	me lève
	tu	te lèves	t'es levé(e)	te levais	te lèveras	te lèverais	te lèves
	il/elle/on	se lève	s'est levé(e)(s)*	se leva	se lèvera	se lèverait	se lève
	nous	nous levons	nous sommes levé(e)s	nous levâmes	nous lèverons	nous lèverions	nous levions
	vous	vous levez	vous êtes levé(e)(s)	vous levâtes	vous lèverez	vous lèveriez	vous leviez
	ils/elles	se lèvent	se sont levé(e)s	se levèrent	se lèveront	se lèveraient	se lèvent
lire <i>čítať</i>	je/j'	lis	ai lu	lus	lirai	lirais	lise
	tu	lis	as lu	lus	liras	lirais	lises
	il/elle/on	lit	a lu	lut	lira	lirait	lise
	nous	lisons	avons lu	lûmes	lirons	lirions	lisions
	vous	lisez	avez lu	lûtes	lirez	liriez	lisiez
	ils/elles	lisent	ont lu	lurent	liront	liraient	lisent
mettre <i>položiť</i>	je/j'	mets	ai mis	mis	mettrai	mettrais	mette
	tu	mets	as mis	mis	mettras	mettrais	mettes
	il/elle/on	met	a mis	mit	mettra	mettrait	mette
	nous	mettons	avons mis	mîmes	mettrons	mettrions	mettions
	vous	mettez	avez mis	mîtes	mettriez	mettriez	mettiez
	ils/elles	mettent	ont mis	mirent	mettront	mettraient	mettent
mourir <i>zomrieť</i>	je	meurs	suis mort(e)	mourus	mourrai	mourrais	meure
	tu	meurs	es mort(e)	mourus	mourras	mourrais	meures
	il/elle/on	meurt	est mort(e)(s)*	mourut	mourra	mourrait	meure
	nous	mourons	sommes mort(e)s	mourûmes	mourrons	mourrions	mourions
	vous	mourez	êtes mort(e)(s)	mourûtes	mourrez	mourriez	mouriez
	ils/elles	meurent	sont mort(e)s	moururent	mourront	mourraient	meurent
naître <i>narodiť sa</i>	je	nais	suis né(e)	naquis	naîtrai	naîtrais	naisse
	tu	nais	es né(e)	naquis	naîtras	naîtrais	naisses
	il/elle/on	naît	est né(e)(s)*	naquit	naîtra	naîtrait	naisse
	nous	naissons	sommes né(e)s	naquîmes	naîtrons	naîtrions	naissions
	vous	naissez	êtes né(e)(s)	naquîtes	naîtrez	naîtriez	naissiez
	ils/elles	naissent	sont né(e)s	naquirent	naîtront	naîtraient	naissent
ouvrir <i>otvoriť</i>	je/j'	ouvre	ai ouvert	ouvris	ouvrirai	ouvrirais	ouvre
	tu	ouvres	as ouvert	ouvris	ouvriras	ouvrirais	ouvres
	il/elle/on	ouvre	a ouvert	ouvrit	ouvrira	ouvrirait	ouvre
	nous	ouvrons	avons ouvert	ouvrîmes	ouvrirons	ouvririons	ouvriions
	vous	ouvrez	avez ouvert	ouvrîtes	ouvrirez	ouvririez	ouvriez
	ils/elles	ouvrent	ont ouvert	ouvrirent	ouvriront	ouvriraient	ouvrent
paraître <i>objaviť sa</i>		ako connaître					
	je/j'	parais	ai paru	parus	paraîtrai	paraîtrais	paraïsse
partir <i>odiť</i>		ako sentir, ale s être v zloženom čase					
	je	pars	suis parti(e)	partis	partirai	partirais	parte

* Pri slovesách, ktoré majú pomocné sloveso *être*, je potrebné dbať v príchastí minulom na zhodu s podmetom. Zámeno *on* sa v hovorovej francúzštine používa miesto *nous*, príchastie, ktoré sa k nemu vzťahuje, nesie znak množného čísla (-s), prípadne aj znak ž. r. (-es).

Gramatika

infinitif		présent	passé composé	passé simple	futur simple	conditionnel	subjunctif
pleuvoir <i>pršať</i>	il	pleut	a plu	plut	pleuvra	pleuvrait	pleuve
pouvoir <i>môcť/vedieť</i>	je/j' tu il/elle/on nous vous ils/elles	peux peux peut pouvons pouvez peuvent	ai pu as pu a pu avons pu avez pu ont pu	pus pus put pûmes pûtes purent	pourrai pourras pourra pourrons pourrez pourront	pourrais pourrais pourrait pourrions pourriez pourraient	puisse puisses puisse puissions puissiez puissent
prendre <i>vziať</i>	je/j' tu il/elle/on nous vous ils/elles	prends prends prend prenons prenez prennent	ai pris as pris a pris avons pris avez pris ont pris	pris pris prit prîmes prîtes prirent	prendrai prendras prendra prendrons prendrez prendront	prendrais prendrais prendrait prendrions prendriez prendraient	prenne prennes prenne prenions preniez prennent
recevoir <i>dostať</i>	je/j' tu il/elle/on nous vous ils/elles	reçois reçois reçoit recevons recevez reçoivent	ai reçu as reçu a reçu avons reçu avez reçu ont reçu	reçus reçus reçut reçûmes reçûtes reçurent	recevrai recevras recevra recevrons recevrez recevront	recevrais recevrais recevrait recevrions recevriez recevraient	reçoive reçoives reçoive recevions receviez reçoivent
rire <i>smiať sa</i>	je/j' tu il/elle/on nous vous ils/elles	ris ris rit rions riez rient	ai ri as ris a ri avons ri avez ri ont ri	ris ris rit rîmes rîtes rirent	rirai riras rira rions rirez riront	rirais rirais rirait ririons ririez riraient	rie ries rie riions riiez rient
savoir <i>vedieť</i>	je/j' tu il/elle/on nous vous ils/elles	sais sais sait savons savez savent	ai su as su a su avons su avez su ont su	sus sus sut sûmes sûtes surent	saurai sauras saura saurons sauriez sauront	saurais saurais saurait saurions sauriez sauraient	sache saches sache sachions sachiez sachent
sentir <i>cítiť sa</i>	je/j' tu il/elle/on nous vous ils/elles	sens sens sent sentons sentez sentent	ai senti as senti a senti avons senti avez senti ont senti	sentis sentis sentit sentîmes sentîtes sentirent	sentirai sentiras sentira sentirons sentirez sentiront	sentirais sentirais sentirait sentirions sentiriez sentiraient	sente sentes sente sentions sentiez sentent
tenir <i>držať</i>	je/j'	<i>ako venir, ale s avoir v zložených časoch</i> tiens	ai tenu	tins	tiendrai	tiendrais	tienne
venir <i>prísť</i>	je tu il/elle/on nous vous ils/elles	viens viens vient venons venez viennent	suis venu(e) es venu(e) est venu(e)(s)* sommes venu(e)s êtes venu(e)(s) sont venu(e)s	vins vins vint vîmes vîntes vinrent	viendrai viendras viendra viendrons viendrez viendront	viendrais viendrais viendrait viendrions viendriez viendraient	vienne viennes vienne venions veniez viennent
vivre <i>žiť</i>	je/j'	<i>ako écrire</i> vis	<i>past participle: vécu</i> ai vécu	vécus	vivrai	vivrais	vive

* Pri slovesách, ktoré majú pomocné sloveso *être*, je potrebné dbať v príchastí minulom na zhodu s podmetom. Zámeno *on* sa v hovorovej francúzštine používa miesto *nous*, príchastie, ktoré sa k nemu vzťahuje, nesie znak množného čísla (-s), prípadne aj znak ž. r. (-es).

infinitif		présent	passé composé	passé simple	futur simple	conditionnel	subjonctif
voir <i>vidiet'</i>	je/j'	vois	ai vu	vis	verrai	verrais	voie
	tu	vois	as vu	vis	verras	verrais	voies
	il/elle/on	voit	a vu	vit	verra	verrait	voie
	nous	voyons	avons vu	vîmes	verrons	verrions	voyions
	vous	voyez	avez vu	vîtes	verrez	verriez	voyiez
	ils/elles	voient	ont vu	virent	verront	verraient	voient
vouloir <i>chciet'</i>	je/j'	veux	ai voulu	voulus	voudrai	voudrais	veuille
	tu	veux	as voulu	voulus	voudras	voudrais	veuilles
	il/elle/on	veut	a voulu	voulut	voudra	voudrait	veuille
	nous	voulons	avons voulu	voulûmes	voudrons	voudrions	voulions
	vous	voulez	avez voulu	voulûtes	voudrez	voudriez	vouliez
	ils/elles	veulent	ont voulu	voulurent	voudront	voudraient	veussent